

Latvijas Republikas Veselības ministrija
Veselības inspekcija

2011. GADA
PUBLISKAIS PĀRSKATS

Pārskatā lietotie saīsinājumi

Inspekcija	Veselības inspekcija
CLP regula	Eiropas Padomes un Parlamenta (EK) regula Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšana, marķēšanu un iepakojšanu
GOS	gaistošie organiskie savienojumi
EAHC	Eiropas Sabiedrības veselības un aptērētāju aģentūra (angļu val. The Executive Agency For Health And Consumers)
ECHA	Eiropas Ķīmikāliju aģentūra
EEZ valstis	Eiropas ekonomikas zonas valstis
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
Ls	lati
LVĢMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
MK	Ministru kabinets
PEMSAC	Tirgus uzraudzības iestāžu sadarbības platforma kosmētikas jomā (angļu val. Platform of European Market Surveillance Authorities in Cosmetics)
PROSAFE	Eiropas produktu drošuma ieviešanas forums
REACH regula	Eiropas Padomes un parlamenta (EK) regula Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu licencēšanu un ierobežošanu (REACH)
RAPEX	Informācijas ātrās apmaiņas sistēma (angļu val. System for the rapid exchange of information)
QPR	Veselības inspekcijas digitālā interaktīvā kvalitātes vadības sistēma
SVK	Sirds veselības kabineti
UV	ultravioletais
ŪAS	ūdensapgādes sistēma
VIS	Nacionālā veselības dienesta Vadības informatīvā sistēma
VUIS	Vienotā uzraudzības informācijas sistēma

Saturs

Saturs	3
Priekšvārds	4
1. Pamatinformācija.....	5
2. Darbības rezultāti.....	6
2.1. Ārstniecības iestāžu kontrole.....	6
2.2. Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība un valsts budžeta līdzekļu izlietojums.....	7
2.3. Veselības aprūpes kvalitāte un darbības ekspertīze	10
2.4. Ārstniecības iestāžu, ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistru uzturēšana	12
2.5. Farmaceitiskās, veterinārfarmaceitiskās darbības uzņēmumu un zāļu aprites kontrole.....	14
2.6. Paaugstināta riska objektu kontrole.....	16
2.7. Iedzīvotāju veselību ietekmējošo faktoru uzraudzība	17
2.8. Kontrole ķīmisko vielu un ķīmisko maisījumu tirdzniecības, kosmētikas līdzekļu drošuma jomā	21
2.9. Medicīnisko ierīču izplatīšanas un lietošanas (ekspluatācijas) kontrole	25
2.10. Agrīna infekciozo un neinfekciozo slimību profilakses uzraudzība un koordinācija, t.sk. sirds veselības kabinetu darbības nodrošināšana reģionos	26
2.11. Piemērotās sankcijas.....	29
3. Programmas valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums	32
4. Inspekcijas sniegtie pakalpojumi.....	35
5. Uzlabojumi pakalpojumu kvalitātes un iestādes administrēšanai	38
5.1. Vienotās uzraudzības informācijas sistēma.....	38
5.2. ERAF projekts „Nozares vienotās uzraudzības informācijas sistēmas izstrāde. 1.posms”.	38
5.3. Kvalitātes vadība	39
6. Personāla vadība	41
6.1. Personālatlase	41
6.2. Personāla apmācība	42
7. Komunikācija ar sabiedrību.....	43
8. Starptautiskā sadarbība	44
9. Plānotās aktivitātes 2012.gadam	47
9.1. Prioritātes pamatfunkciju izpildei:	47
9.2. Pasākumi iestādes attīstībai 2012.gadā:	49

Priekšvārds

Godātais lasītāj!

2011. gadā Veselības inspekcijas darbinieki ir atbildīgi darījuši savu darbu, lai nodrošinātu ikviena iedzīvotāja iesnieguma izskatīšanu un veiktu uzraudzību Veselības inspekcijas kompetences jomās, neraugoties uz budžeta samazinājumu.

Vienlaikus būtisks darbs veikts iekšējo darba procedūru uzlabošanai un sniegto publisko pakalpojumu attīstībai. Dalība ERAF projektā „Vienotās uzraudzības informācijas sistēma izstrāde” paredz vairāku elektronisku pakalpojumu izstrādi iedzīvotājiem un klientiem. Pie pakalpojumu kvalitātes sekmīgas nodrošināšanas mēs strādāsim arī turpmāk.

Inspekcijas funkcijas mainījās arī 2011. gadā. Inspekcija sāka izsniegt atzinumus par dzeramā ūdens īpašas normas piemērošanu, kā arī uzsāka profesionālo solāriju iekārtu uzraudzību un kontroli visā valsts teritorijā, bet funkciju - veselības veicināšanas pasākumu organizēšanu reģionos pārņēma Veselības ministrija.

Paldies visiem, kuri ir veiksmīgi strādājuši un nodrošinājuši Inspekcijas nepārtrauktu darbību. Sadarbības partneriem un klientiem vēlos pateikties par uzticību un kopīgu darbu!

Ar cieņu,
Veselības inspekcijas vadītājs

Egils Harasimjuks

1. Pamatinformācija

Veselības inspekcija (turpmāk – Inspekcija) ir veselības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Inspekcija īsteno valsts uzraudzību veselības nozarē, mazinot riskus sabiedrības un personu veselībai. Atbilstoši nolikumam Inspekcijas darbības mērķis ir īstenot valsts pārvaldes funkcijas veselības nozares uzraudzībā un kontrolē, lai nodrošinātu minēto jomu regulējošo normatīvo aktu prasību ievērošanu un izpildi.

Inspekcija ir izveidota ar MK 11.07.2007. rīkojumu Nr.432 “Par Medicīniskās aprūpes un darbības ekspertīzes kvalitātes kontroles inspekcijas, Valsts farmācijas inspekcijas un Valsts sanitārās inspekcijas reorganizāciju un Veselības inspekcijas izveidošanu. Inspekcija savu darbību ir uzsākusi 2007.gada 1.oktobrī. Inspekcijas darbību nosaka MK 05.02.2008. noteikumi Nr.76 „Veselības inspekcijas nolikums”.

Inspekcijas juridiskā un centrālā biroja adrese – Rīgā, Kliņānu ielā 7, LV-1012; nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr. 90002448818. Inspekcijai ir reģionālās nodaļas: Kurzemes nodaļa ar centru Kuldīgā, Latgales nodaļa ar centru Daugavpilī, Vidzemes nodaļa ar centru Valmierā, Zemgales nodaļa ar centru Jelgavā, kā arī biroju telpas Liepājā, Rēzeknē, Jēkabpilī, Gulbenē un Ventspilī.

Būtiskākās izmaiņas 2011.gadā

Saskaņā ar Veselības ministrijas 02.12.2010. rīkojumu Nr. 239 „Par resursu pārdali funkciju izpildes nodrošināšanai sabiedrības veselības jomā”, Veselības ministrijai no 2011.gada 1.janvāra tika nodota funkcija: veselības veicināšanas pasākumu organizēšana reģionos.

2011.gada sākumā Inspekcija pārskatīja Sirds veselības kabinetu darbības nosacījumus ar nolūku palielināt apmeklētāju skaitu un samazināt izmaksas, novirzot ekonomiju uzraudzības funkciju deficīta segšanai un uzraudzības aktivitāšu nodrošināšanai.

Ar 2011.gada 1.jūliju likumā „Par valsts budžetu 2011.gadam” tika veikti grozījumi, samazinot ārstniecības pakalpojumu sniedzēju kontrolei un uzraudzībai apstiprināto finansējumu, kādēļ plānoto amata vietu skaits bija jāsamazina par trīs amata vietām (gadā).

2. Darbības rezultāti

Atbilstoši veicamajām funkcijām Inspekcijā noteikti desmit darbības virzieni, pēc kuriem tiks aprakstīti un analizēti Inspekcijas darbības rezultāti 2011.gadā:

1. Ārstniecības iestāžu kontrole;
2. Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma uzraudzība un kontrole;
3. Veselības aprūpes kvalitātes un darbības ekspertīzes kontrole;
4. Ārstniecības iestāžu, ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistru uzturēšana;
5. Farmaceitiskās, veterinārfarmaceitiskās darbības uzņēmumu un zāļu aprites kontrole;
6. Paaugstināta riska objektu kontrole;
7. Iedzīvotāju veselību ietekmējošo faktoru uzraudzība;
8. Kontrole ķīmisko vielu un ķīmisko maisījumu tirdzniecības, kosmētikas līdzekļu drošuma jomā;
9. Medicīnisko ierīču izplatīšanas un lietošanas (ekspluatācijas) kontrole;
10. Agrīna infekciozo un neinfekciozo slimību profilakses uzraudzība un koordinācija, t.sk. sirds veselības kabinetu darbības nodrošināšana reģionos.

2.1. Ārstniecības iestāžu kontrole

Uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Izpilde 2010.gadā	Plānotais 2011.gadā	Izpilde 2011.gadā
Plānveida pārbaudes ārstniecības iestādēs neatkarīgi no to īpašuma formas un pakļautības: obligātās prasības ārstniecības iestādēm, higiēnas un pretepidēmiskās prasības, zāļu, tai skaitā narkotisko un psihotropo zāļu un spirta aprite ārstniecības iestādēs, darba nespējas lapu uzskaites un izsniegšanas kārtība	Plānveida kontroļu skaits	608	543	566
Ārstniecības iestāžu pārbaudes pēc saņemtās informācijas vai pieprasījuma	Pārbauzu skaits	85	100%	116

1.tabula. Rezultatīvie rādītāji par 1.darbības virzienu

2011.gadā Inspekcija ir veikusi 999 kontroles ārstniecības iestādēs, t.sk., 566 plānveida kontroles un 116 kontroles, kuras veiktas pēc saņemtās informācijas vai pieprasījuma (epidemiologu sastādītiem ziņojumiem, iedzīvotāju iesniegumiem, citu iestāžu un medijos publicētās informācijas). Papildus 317 kontrolēs veikta iepriekš uzdoto priekšlikumu izpildes pārbaude.

Ārstniecības iestāžu plānveida kontrolēs 2011.gadā iestādei saistošo normatīvo aktu prasību izpilde tika pārbaudīta detalizēti. Tas arī izskaidro, kādēļ 90% pārbaudīto ārstniecības iestāžu plānveida kontroļu laikā tika konstatētas neatbilstības

Biežāk konstatētās neatbilstības kontrolēs ir:

- higiēniskā un pretepidēmiskā režīma prasību neievērošana (līdz 67% no veiktajām pārbaudēm). Konstatēts, ka nav izstrādāts higiēniskās un pretepidēmiskā režīma plāns

(plāns), plānā nav ietvertas visas obligātās sastāvdaļas, nav noteikta atbildīgā persona par plāna ieviešanu, darbinieku amatu aprakstos nav noteikta prasība plānu ievērot.

- kontrolēs (līdz 45%, nedaudz biežāk stacionāros un ģimenes ārstu praksēs) tika konstatēts, ka medicīniskā dokumentācija netiek atbilstoši aizpildīta; netiek norādīta visa nepieciešamā informācija; ieraksti ir nepilnīgi, grūti salasāmi; pirms vakcinācijas ne vienmēr tiek nodrošināta personas veselības stāvokļa izvērtēšana un vakcinācijas kartes aizpildīšana.
- 34% no veiktajām pārbaudēm konstatētas neatbilstības neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas kārtībā. Biežāk nepilnības neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas kārtībā konstatētas ambulatorās iestādēs. Piemēram, nav noteikta neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas kārtība, nav nodrošināts neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai nepieciešamo medicīnisko ierīču un medikamentu minimālais daudzums.

Lielākajā daļā gadījumu konstatēto neatbilstību potenciālā ietekme uz ārstnieciskā procesa kvalitāti netika vērtēta kā kritiska. Līdz ar to sankcijas Inspekcijai bija jāpiemēro tikai atsevišķos gadījumos: par ārstniecības iestāžu darbības apturēšanu tika pieņemti pieci lēmumi, četrām ārstniecības iestādēm tika izteikts brīdinājums par iespējamu iestādes darbības apturēšanu. Iemesli ārstniecības iestāžu darbības apturēšanai bija šādi:

- ārsts strādāja bez specialitātes sertifikāta vai atbilstošas izglītības;
- ārstniecībā tika izmantotas neapstiprinātas medicīniskās tehnoloģijas, piemēram, hidrokolonterapija.

Divām no piecām apturētajām ārstniecības iestādēm tika izsniegtas atļaujas darbības atjaunošanai.

Pēc iesniegumu saņemšanas no ārstniecības iestādēm zāļu iegādes atļaujas saņemšanai, Inspekcija 2011.gadā ir izsniegusi 126 lēmumus ar atļauju zāļu iegādei no zāļu lieltirgotavām, t.sk., 114 ārstniecības iestādēm un 12 sociālās aprūpes iestādēm.

2.2. Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība un valsts budžeta līdzekļu izlietojums

Uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Izpilde 2010.gadā	Plānotais 2011.gadā	Izpilde 2011.gadā
Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma pārbaudes, t.sk.:	Gada laikā pārbaudīto ārstniecības iestāžu skaits	258	310	280
par veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību (darba organizācija, publiskā informācija, pacientu maksājumi u.tml.)	Pārbaužu skaits	148	92	215
par valsts apmaksāto pakalpojumu uzskaites pamatotību	Pārbaužu skaits	202	218	242
par valsts kompensējamo zāļu izrakstīšanas pamatotību	Pārbaužu skaits	50	50	73
Izskatītie iedzīvotāju iesniegumi par veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību	Iesniegumu skaits	155	100%	132

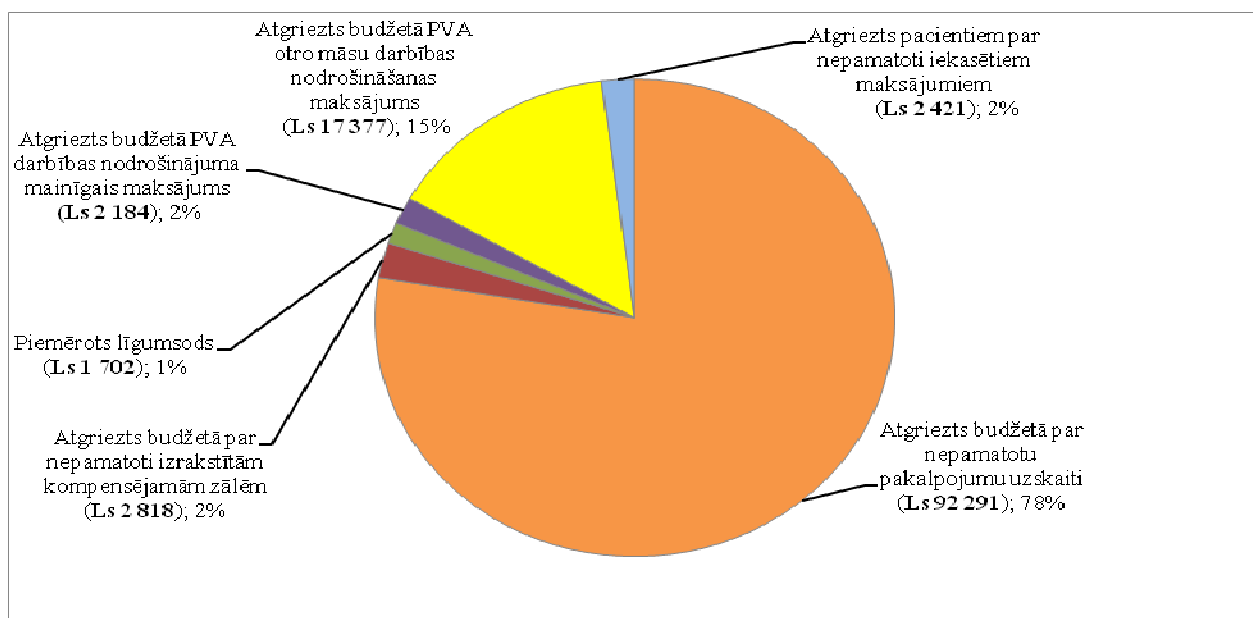
2. tabula. Rezultatīvie rādītāji par 2.darbības virzienu

Inspekcija 2011.gadā ārstniecības iestādēs, kuras sniedz valsts budžeta apmaksātus veselības aprūpes pakalpojumus, ir veikusi 280 pārbaudes, no tām 271 pārbaudē konstatēti pārkāpumi, par ko ierosinātas administratīvās lietas, un attiecīgi 2011. gadā pieņemti 236 lēmumi. Pārējo administratīvo lietu izskatīšana un lēmumu pieņemšana pāriet uz 2012.gadu.

Aptuveni 70% pārbažu ir veiktas, pamatojoties uz saņemto informāciju vai ziņojumiem no citām institūcijām, vai uz iedzīvotāju sūdzībām. Pārejos gadījumos (aptuveni 30%) pārbaudes iniciējusi Inspekcija, pārsvarā uz iegūtās informācijas pamata analizējot datus Nacionālā veselības dienesta Vadības informatīvās sistēmā.

Pārbažu prioritātes 2011.gadā bija uzraudzīt veselības aprūpei piešķirto budžeta līdzekļu mērķtiecīgu izlietojumu, t.i., par valsts apmaksai uzrādīto pakalpojumu patiesumu un veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju pieejamību pacientiem, īpašu uzmanību pievēršot darba organizācijai ģimenes ārstu praksēs un ambulatorajās iestādēs (speciālistu praksēs). Tāpat tika pārbaudīta primārās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība trūcīgajām personām un kompensējamo zāļu izrakstīšanas pamatotība. Inspekcija 2011.gadā ārstniecības iestāžu pārbaudēs ir konstatējusi pārkāpumus un pieņēmusi lēmumus par naudas līdzekļu atgriešanu veselības aprūpes budžetā un pacientiem, kopā 110 tūkstošu latu apmērā.

No kopējās summas 92 261 lats atgriezts veselības aprūpes budžetā par nepamatotu veselības aprūpes pakalpojumu uzskaiti. 2818 lati – par nepamatoti izrakstītām valsts kompensējamām zālēm. 2184 lati atgriezti budžetā primārās veselības aprūpes darbības mainīgā maksājuma veidā par darba organizācijas pārkāpumiem. 8969 lati - par ģimenes ārstiem piesaistīto otro māsu darba organizācijas pārkāpumiem trūcīgo personu veselības aprūpē. 1565 latu apmērā ārstniecības iestādēm piemēroti līgumsodi un 2421 lats ir atgriezts pacientiem par ārstniecības iestāžu nepamatoti iekasētiem maksājumiem (skatīt 1. attēlu).

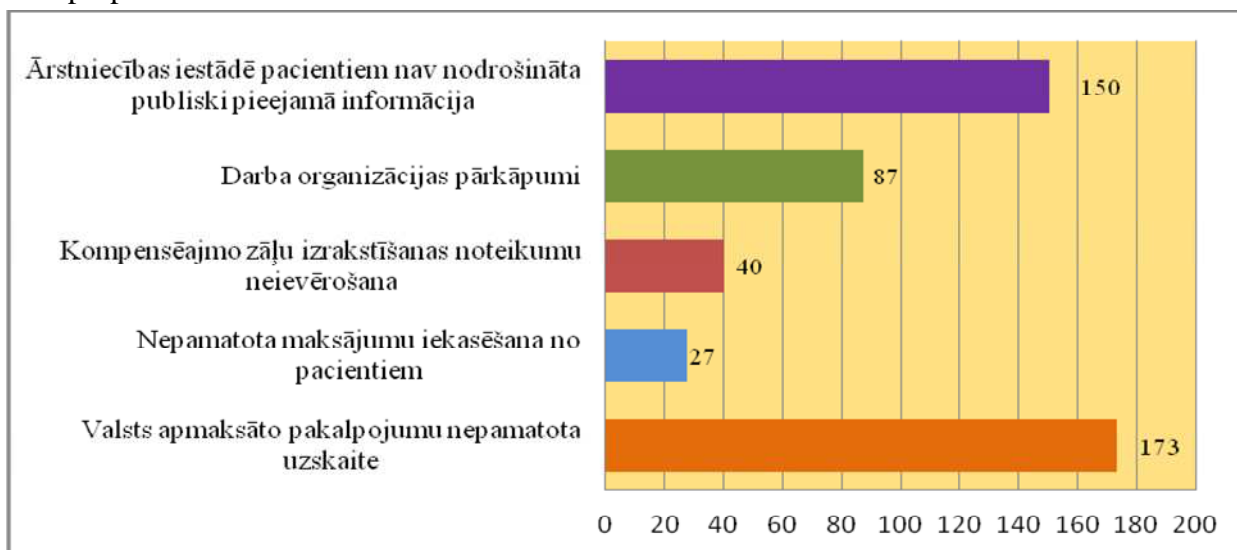
1.attēls. Veselības aprūpes budžetā un pacientiem atgrieztie līdzekļi 2011.gadā.

Biezāk konstatētie pārkāpumi ir (skatīt 2.attēlu):

- valsts apmaksai tiek uzrādītas faktiski neveiktas manipulācijas, lielākā skaitā vai dārgākas manipulācijas, apmaksas noteikumiem neatbilstošas manipulācijas, kā arī iekasēta samaksa vienlaicīgi no pacienta un valsts, tādā veidā saņemot neadekvātu samaksu un uzrādot lielāku un sarežģītāku darba apjomu;

- veselības aprūpes pakalpojumu pieejamībā, t.sk. darba organizācijā - pacients tiek atraidīts, maldināts ar garu rindu vai kvotas izbeigšanos, virzīts uz maksas pakalpojumu, ārsts nestrādā līgumā noteiktajā laikā, nenoformē un pacientam neizsniedz maksājumu dokumentus vai nepamatoti iekasē no pacientiem maksājumus;
- ģimenes ārstu praksēs ir konstatēti būtiski pārkāpumi otro māsu darbībā trūcīgo pacientu aprūpē.

2.attēls. 2011.gadā biežāk konstatētie pārkāpumi veselības aprūpes pakalpojuma pieejamības un veselības aprūpei piešķirtā valsts budžeta līdzekļu izlietojuma uzraudzībā

2011.gadā Inspekcijas mājas lapā uzsākta regulāra sabiedrības informēšana par ārstniecības iestādēm, kurās konstatēti būtiskākie pārkāpumi veselības aprūpes pakalpojumu uzskaitē un pieejamībā. Kā arī uzsākta sabiedrības informēšana par iespējām portālā www.latvija.lv pārbaudīt saņemto veselības aprūpes pakalpojumu atbilstību ārstniecības iestāžu ievadītajiem datiem apmaksai no valsts budžeta. 2011.gadā pēc iepazīšanās ar informāciju minētajā portālā iesniegumus Inspekcijai iesniedza 14 iedzīvotāji, no kuriem 11 iesniegumi tika atzīti par pamatotiem – ārstniecības iestāde portālā norādīto pakalpojumu nav sniegusi.

2.3. Veselības aprūpes kvalitāte un darbības ekspertīze

Uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Izpilde 2010.gadā	Plānotais 2011.gadā	Izpilde 2011.gadā
Ekspertīzes veikšana un atzinumu sniegšana par veselības aprūpes un darbības ekspertīzes kvalitāti ārstniecības iestādē neatkarīgi no tās īpašuma formas vai padotības	Ekspertīžu skaits	766	766	732
Iesniegumu un informācijas izskatīšana par veselības aprūpes kvalitāti un darbības ekspertīzi pēc saņemtās informācijas vai pieprasījuma:	Izskatīto iesniegumu skaits	Kopā: 1180	100%	Kopā: 1153
no iedzīvotājiem		443	100%	455
no personām ieslodzījumu vietās		172	100%	188
no juridiskām personām		342	100%	359
no tiesībsargājošām iestādēm		65	100%	73
no Veselības ministrijas		8 (par 91 gadījumu)	100%	6
citos gadījumos (iestāžu informācija, mediju informācija)		67	100%	72

3.tabula. Rezultatīvie rādītāji par 3.darbības virzienu.

Veselības inspekcijā 2011. gadā par veselības aprūpes kvalitāti un darbības ekspertīzi saņemti 1396 iesniegumi (no tiem līdz gada beigām tika pabeigta 1153 iesniegumu izskatīšana, pārējo iesniegumu izskatīšana turpinās 2012. gadā). Vienlaikus par veselības aprūpes kvalitātes jautājumiem pa tālruni ir sniegtas 2234 konsultācijas.

Iedzīvotāju grupas, no kurām 2011. gadā Inspekcijā saņemti iesniegumi, ir bijušas dažādas. Lielākais iesniegumu skaits tiek saņemts no pusmūža un vecāka gājuma iedzīvotājiem, kuriem veselības aprūpes pakalpojumi ir nepieciešami biežāk.

Visvairāk iesniegumu saņemts par veselības aprūpes kvalitāti – 720, par darbības ekspertīzi – 309, par veselības aprūpi ieslodzījuma vietās – 261.

2011.gada veiktajās ekspertīzēs par pamatotiem tika atzīti 236 iesniegumi (jeb 20.4% no izskatītajiem).

2011. gadā palielinājies izskatīto iesniegumu skaits no personām ieslodzījumu vietās un arī iesniegumi par darbības ekspertīzi, un tāpat palielinājies to iesniegumu īpatsvars, kas saistīti ar veselības aprūpes kvalitātes jautājumiem.

2.3.1. Iesniegumi par zobārstniecību

Analizējot iesniegumus par veselības aprūpes pakalpojumu veidiem, visvairāk pamatoto iesniegumu veselības aprūpes jomā 2011.gadā bijis par zobārstniecību. No izskatītajiem 37 iesniegumiem 18 (jeb 48.7%) tika atzīti par pamatotiem. Visbiežāk tika saņemtas iedzīvotāju pretenzijas par protezēšanas jautājumiem. Tomēr jāatzīmē, ka protezēšanas jautājumos problēmas cēlonis ne vienmēr ir ārsta pārkāpums, jo protēžu noturība ir atkarīga arī no pacienta žokļa un mutes dobuma stāvokļa, kā arī mutes dobuma orgānu uzbūves. Jākonstatē arī saskarsmes problēmas starp ārstu un pacientu un gadījumi, kuros pacientiem informācija par iespējamo zobārstniecības pakalpojumu nav izskaidrota pietiekami saprotamā veidā.

2.3.2. Iesniegumi par ginekoloģiju un dzemdniecību

Par pamatotiem atzīti 36,1% izskatītie iesniegumi par ginekoloģiju un dzemdniecību (izskatīti 36, pamatoti 13). Atsevišķās ekspertīzes ir konstatēti pārkāpumi ārstniecības personu darbā, izvēloties konkrētajai situācijai neatbilstošu dzemdību vadīšanas taktiku. Gadījumi, kuros grūtnieces iestājas dzemdību nodaļā tikai tad, kad jau vairākas dienas jutušas vājākas augļa kustības, liecina par to, ka ginekologi un dzemdību speciālisti nav pietiekoši apmācījuši grūtnieces, kā vērtēt augļa kustību intensitāti.

Kā riska faktori, kas var izraisīt dažādu orgānu šūnu bojājumus un var būt par cēloni nelabvēlīgam iznākumam, ir grūtnieces akūtas vai hroniskas slimības, kas var noritēt bez ārēji redzamiem simptomiem, un ne vienmēr tās iespējams diagnosticēt grūtniecības laikā. Tomēr jāatzīmē virspusēja saskarsme ārsta un pacientes vai pacientes tuvinieku starpā. Grūtnieces neuzskata par nozīmīgu un neinformē ārstniecības personas par ieradumiem, bērnībā pārslimotām saslimšanām, hroniskām saslimšanām vai lietotiem medikamentiem. Grūtnieces veselības stāvokli un augļa veselības stāvokli var ietekmēt (pat izraisīt augļa bojāeju) nepietiekami precīzi noskaidrotas grūtnieces saslimšanas, infekcijas, mātes un tēva ģenētiskie riski un grūtnieces kaitīgie ieradumi.

2.3.3. Iesniegumi par darbspējas ekspertīzi

Par darbspējas ekspertīzes jautājumiem tika izskatīti 326 iesniegumi, par pamatotiem atzīstot 80 iesniegumus (24.5 %), tomēr tikai 39 gadījumos (par 1290 darbspējas dienām) eksperti secināja, ka darbspēja noteikta nepamatoti un darbspējas lapu nepieciešams anulēt. Joprojām tiek konstatēti atsevišķi gadījumi, kuros ārstniecības persona un pacients par darbspēju vienojas pa tālruni, un ārsts nevar uzrādīt medicīnisko dokumentāciju ar informāciju par pacienta apskati un veiktiem izmeklējumiem. Tāpat jākonstatē, ka ģimenes ārsti pacientu darbspējas laikā savlaicīgi nenosūta pie speciālista veselības stāvokļa izvērtēšanai, kā arī savlaicīgi nenosūta pacientu uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu komisiju, lai lemtu par invaliditātes iestāšanos vai turpmāku darbspējas lapas pagarināšanu. Jānorāda gan, joprojām pastāv rindas uz atsevišķiem izmeklējumu veidiem un atsevišķu speciālistu konsultācijām vairāku nedēļu un pat mēnešu garumā, kas pagarina precīzas diagnozes noteikšanas laiku, aizkavē atbilstošas ārstēšanas uzsākšanu un pāldzina atveseļošanas un darbspēju atgūšanu.

2.3.4. Iesniegumi par medicīnisko aprūpi ieslodzījumu vietās

Par medicīnisko aprūpi ieslodzījumu vietās saņemto iesniegumu skaits joprojām ir liels, kas daļēji saistāmas ar samazināto finansējumu ieslodzījumu vietām un joprojām sašaurināto Latvijas Cietumu slimnīcas profilu (darbojas tikai atsevišķās nodaļās). Izskatot 194 iesniegumus 2011.gadā, secināts, ka ieslodzītajiem nevar nodrošināt plānveida zobārstniecisko palīdzību, bet atsevišķās ieslodzījumu vietās ir problēmas savlaicīgi nodrošināt neatliekamo zobārstniecisko palīdzību.

Ieslodzītie nereti netiek nodrošināti ar medikamentiem tādu slimību uzturošai ārstēšanai, kurām ir augsts risks akūtiem veselības traucējumiem. Izmeklējumus, kurus steidzami būtu jāveic diagnostiskos nolūkos, rekomendē veikt par ieslodzīto līdzekļiem.

Nemot vērā iepriekš minēto, Inspekcija ir iesniegusi Tieslietu ministrijai informāciju par Inspekcijas konstatētajām problēmām ieslodzīto veselības aprūpē un priekšlikumus par veselības aprūpes pakalpojumu uzlabošanu ieslodzījumu vietās. Kā viens no jau 2011.gadā panāktiem risinājumiem jāmin veiktie grozījumi Ministru kabineta noteikumos par veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtību, paredzot ieslodzītajiem saņemt no valsts budžeta apmaksātas speciālistu konsultācijas ar ieslodzījuma vietas ārstniecības personas nosūtījumu.

2.4. Ārstniecības iestāžu, ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistru uzturēšana

Uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Izpilde 2010.gadā	Plānotais 2011.gadā	Izpilde 2011.gadā
1. Ārstniecības iestāžu reģistrācija reģistrā, datu apstrāde, aktualizācija, analīze un kvalitātes kontrole	Reģistrētās iestādes	- kopā reģistrētas 4865 iestādes - no jauna reģistrētas 250 iestādes	100%	- kopā reģistrētas 4807 iestādes - no jauna reģistrētas 190 iestādes
	Svītrotas iestādes	92	100%	248
2. Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrācija un pārreģistrācija reģistrā, datu apstrāde, aktualizācija, analīze un kvalitātes kontrole	Reģistrētas ārstniecības personas un ārstniecības atbalsta personas	- kopā reģistrētas 44152 personas - no jauna reģistrētas 1041 personas	100%	- kopā reģistrētas 45616 personas - no jauna reģistrētas 1426 personas

4.tabula. Rezultatīvie rādītāji par 4.darbības virzienu.

2.4.1. Reģistrācija ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrā

Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrā uz 31.12.2011. bija reģistrētas 44 444 ārstniecības personas un 1172 ārstniecības atbalsta personas. 2011.gadā no jauna Ārstniecības personu reģistrā iekļautas 1380 jaunas ārstniecības personas un 46 jaunas ārstniecības atbalsta personas. 2011.gadā ārstniecības personām tika nodrošināta iespēja darba vietā iesniegt dokumentus, lai iegūtu vai pagarinātu tiesības praktizēt profesijā, tādējādi samazinot ārstniecības personām ar reģistrāciju saistītās izmaksas. Šādu iespēju izmantoja 812 (7,3%) ārstniecības personas, no tām 327 (40,3%) ārstniecības personas ārpus Rīga, 11 ārstniecības iestādēs. Kopumā 2011.gadā tika izsniegtas 11 073 ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta reģistrācijas apliecības.

Lai nodrošinātu aktuālu informāciju Ārstniecības personu reģistrā, 2011.gadā no Latvijas sertifikācijas institūcijām tika saņemta un ievadīta informācija par 5240 sertifikātiem, par 3199 ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām, saņemtas Ārstniecības personu reģistra uzskaites karte / izmaiņu lapas un veikta norādītās informācijas ievade.

2.4.2. Reģistrācija ārstniecības iestāžu reģistrā

Ārstniecības iestāžu reģistrā uz 31.12.2011. bija reģistrētas 4807 ārstniecības iestādes. 2011.gadā reģistrētas 190(4,0%) jaunas ārstniecības iestādes, 248(5,2%) ārstniecības iestādes tika svītrotas no ārstniecības iestāžu reģistra, no tām 131(52,8%) par Valsts statistikas likuma prasību neizpildi.

2011.gadā Ārstniecības iestāžu reģistrs saņēma 1466 paziņojumus par izmaiņām ārstniecības iestāžu reģistrā iekļautajā informācijā un 774 paziņojumus par atbilstību Ministru kabineta 20.01.2009 noteikumos Nr.60 „Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām” minētajām prasībām.

2011.gada Inspekcija 196 ārstniecības personām sagatavoja izziņas profesionālās kvalifikācijas atzīšanai ārvalstīs un izskatīja 2 personu dokumentus profesionālās kvalifikācijas atzīšanai Latvijā.

Saskaņā ar Ārstniecības iestāžu reģistru un Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistru regulējošajiem normatīvajiem aktiem, Inspekcija nodrošina aktuālās informācijas publisku pieejamību Inspekcijas mājaslapā www.vi.gov.lv → sadaļā Datubāzes.

2.5. Farmaceutiskās, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumu un zāļu aprites kontrole

Uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Izpilde 2010.gadā	Plānotais 2011.gadā	Izpilde 2011.gadā
Farmācijas jomu regulējošajos normatīvajos aktos noteikto prasību izpildes attiecībā uz zāļu izplatīšanu uzraudzība un kontrole:	Plānveida kontroļu skaits	Kopā: 517	Kopā: 657	Kopā: 621
Aptiekas, to filiāles		327	390	318
Humāno zāļu lieltirgotavas, to filiāles		24	29	42
Veterināro zāļu lieltirgotavas		1	1	1
Medikamentu muitas noliktavas		0	1	1
Medicīnisko un veterinārmedicīnisko zinātnisko pētījumu veikšanas laboratorijas		0	10	11
Objekti, kas saistīti ar zāļu reklāmu		165	225	248
Kvalitātes kontrolei izņemto zāļu skaits	Zāļu paraugi	42	40	49
Pārbaudes pēc saņemtās informācijas vai pieprasījuma	Pārbaužu skaits	140	100%	123

5.tabula. Rezultatīvie rādītāji par 5.darbības virzienu.

Lai nodrošinātu valsts uzraudzību un kontroli farmācijas jomā, Inspekcija 2011.gadā veica 621 plānveida pārbaudi, 123 gadījumos veiktas pārbaudes pēc saņemtās informācijas vai pieprasījuma (pēc Zāļu valsts aģentūras pieprasījuma, pēc muitas noliktavas turētāja (īpašnieka) pieprasījuma, iedzīvotāju iesniegumiem u.c. gadījumos). Zāļu kvalitātes monitoringa ietvaros zāļu kvalitātes kontrolei no zāļu lieltirgotavām izņemti 49 zāļu paraugi.

2011.gadā Inspekcija atbilstoši kompetencei farmaceutiskās darbības uzņēmumos kontrolēja farmācijas jomu regulējošajos normatīvajos aktos noteikto prasību izpildi kā arī, narkotisko un psihotropo zāļu izplatīšanas prasību ievērošanu veterinārajās zāļu lieltirgotavās. Veicot kontroles zāļu lieltirgotavās un aptiekās, īpaša uzmanība tika pievērsta zāļu cenu, tajā skaitā kompensējamo zāļu cenu, uzraudzībai; aptieku vides pieejamībai personām ar kustību traucējumiem; un Latvijā neregistrētu zāļu izplatīšanas uzraudzībai. Zāļu reklāmas kontrole tika veikta visos zāļu izplatīšanas posmos, masu informācijas līdzekļos un ar zāļu reklāmu saistītajos

pasākumos (semināros, lekcijās, konferencēs, kongresos). Zāļu reklāmas uzraudzībā īpašu vērību pievērš sabiedrībai paredzētajai zāļu reklāmai, lai novērstu neatbilstošas vai maldinošas zāļu reklāmas izplatīšanu sabiedrībai. Lai nodrošinātu ātru rīcību nekvalitatīvu zāļu izplatīšanas apturēšanā vai to izņemšanu no tirgus, Inspekcija izvērtē no citu valstu kompetentajām iestādēm ātrās reaģēšanas sistēmā saņemtos ziņojumus un nepieciešamības gadījumā uzrauga zāļu atsaukšanu no tirgus.

2011.gada otrajā pusgadā Inspekcijā palielinājās saņemto iesniegumu skaits par to, ka aptiekas nenodrošina vides pieejamību personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām. Inspekcija noteica uzraudzības prioritāti –veicot kontroles aptiekās, īpašu vērību pievērst aptieku vides pieejamības nodrošināšanai atbilstoši normatīvos aktos noteiktajām prasībām. Lai iegūtu aktuālu informāciju un gūtu vispārēju priekšstatu par aptieku vides pieejamības nodrošināšanu cilvēkiem ar ierobežotām pārvietošanās spējām, elektroniski tika veikta aptieku aptauja. Tika saņemtas atbildes no 809 (91,8%) aptiekām un aptieku filiālēm. 646 (73,3%) aptiekas un aptieku filiāles informēja, ka vides pieejamības prasības ir nodrošinātas.

- Aptiekās visbiežāk tika konstatēti šādi pārkāpumi: aptiekas telpu neatbilstība normatīvajos aktos noteiktajam (13%); neatbilstoša zāļu, tajā skaitā, kompensējamo zāļu cena vai pacienta līdzmaksājums (8%), neatbilstoša recepšu medikamentu izsniegšana (10%), neatbilstoša medikamentu glabāšana (9,3%).
- Zāļu lieltirgotavās biežāk konstatētie pārkāpumi ir: paralēlā importa procedūras neievērošana, nav nodrošināta sabiedrībai viegli pieejama informācija par izplatāmām zālēm, to cenām.
- Visbiežāk konstatētie zāļu reklamēšanas pārkāpumi: neatbilstošas un maldinošas zāļu reklāmas izplatīšana.

2011.gadā farmācijas jomā palielinājies kontroļu skaits, kas veiktas, pamatojoties uz fizisko un juridisko personu iesniegumiem saistībā ar zāļu apriti. Pārbaudes tika veiktas operatīvi, lai atbildi varētu sniegt pēc iespējas īsākā laikā un pārkāpums tiktu novērsts nekavējoties. 2011.gadā Inspekcijā tika saņemti 256 iesniegumi. Pēc iesniegumu izvērtēšanas par pamatotiem tika atzīti 107 iesniegumi.

2011.gadā Inspekcija 46 gadījumos uzsākusi administratīvo pārkāpumu lietvedību par zāļu izplatīšanas un reklamēšanas pārkāpumiem.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un drošu zāļu izplatīšanu, tika izvērtēti 134 no citu valstu kompetentajām iestādēm ātrās reaģēšanas sistēmā saņemtie ziņojumi un no Latvijas tirgus atsauktas 8 nekvalitatīvas zāles.

2.6. Paaugstināta riska objektu kontrole

Uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Izpilde 2010.gadā	Plānotais 2011.gadā	Izpilde 2011.gadā
Higiēnas un pretepidēmijas prasību izpildes plānveida kontroles t.sk.:	Plānveida kontroļu skaits	Kopā: 3546	Kopā: 3597	Kopā: 3415
• Sociālās aprūpes institūcijas		159	179	173
• Pirmsskolas izglītības iestādes		640	692	689
• Vispārējās mācību un profesionālās izglītības iestādes		988	1080	1006
• Bērnu nometnes		117	104	95
• Dienesta viesnīcas		76	73	67
• Frizētavas un jaukta tipa pakalpojumu uzņēmumi		1065	848	857
• Skaistumkopšanas uzņēmumi		85	68	71
• Solāriji		0	59	59
• Publiskās lietošanas pirtis		122	128	106
• Publiskās lietošanas peldbaseini		14	19	23
• Pārējie paaugstināta riska objekti		280	347	269
Pārbaudes pēc saņemtās informācijas vai pieprasījuma.	Pārbaužu skaits	122	100%	107

6.tabula. Rezultatīvie rādītāji par 6.darbības virzienu.

Lai nodrošinātu valsts uzraudzību un kontroli paaugstināta riska objektos, Inspekcija 2011.gadā veikusi 3415 plānveida kontroles un 107 kontroles pēc informācijas vai pieprasījuma saņemšanas (iedzīvotāju, juridisku personu iesniegumiem, epidemiologu ziņojumiem, citu iestāžu informācijas), papildus veiktas 998 priekšlikumu izpildes kontroles.

Inspekcija veica plānveida kontroles: 173 (5% no kopējā plānveida kontroļu skaita) sociālās aprūpes institūcijās, 689 (20%) pirmsskolas izglītības iestādēs, 1006 (30%) vispārējās mācību un profesionālās izglītības iestādēs, 95 (3%) bērnu nometnēs, 67 (2%) dienesta viesnīcās, 857 (25%) frizētavās un jaukta tipa pakalpojumu uzņēmumos, 71 (2%) skaistumkopšanas uzņēmumos, 59 (1,7%) solāriju studijās, 106 (3%) publiskās lietošanas pirtīs, 23 (0,7%)

publiskās lietošanas baseinos, 269 (8%) pārējos paaugstināta riska objektos.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pieauga plānveida kontroļu īpatsvars ar ievērotām normatīvo aktu prasībām (2011.gadā – 2069 (61% no plānveida kontrolēm atskaites gadā); 2010. gadā – 2084 (59%); 2009.gadā – 71%).

Inspekcija veica 8 kontroles pēc epidemiologu ziņojumiem grupveida saslimšanas gadījumos, izskatīja 5 personu piespiedu izolēšanas pieprasījumu bīstamu infekcijas slimību gadījumos.

Vislielākais iesniegumu skaits 2011.gadā no sabiedrības veselības jomai atbilstošajiem 110 saņemtajiem iesniegumiem : 44 (40% no izskatītajiem iesniegumiem) par higiēnas prasību neievērošanu Inspekcijas uzraudzības objektos, 14 (13%) - par grauzēju, insektu esamību dzīvojamās telpās un apdzīvotās teritorijās, 16 (15%) - par nelabvēlīgajiem sadzīves apstākļiem ieslodzījumu vietās u.c.

Saņemti arī 33 Inspekcijas kompetencei neatbilstoši iesniegumi, kuri tika pārsūtīti atbilstošajām kompetentajām institūcijām, vai iesnieguma sniedzējam sagatavotas atbildes vēstules.

2011.gadā Inspekcija 79 gadījumos uzsākusi administratīvo pārkāpumu lietvedību.

2011.gadā tika uzsākta profesionālo solāriju iekārtu uzraudzība un kontrole visā valsts teritorijā. Prioritārie uzraudzības objekti – solāriju studijas, kur kosmētiskā iedeguma iegūšanas pakalpojums ir galvenais pakalpojums. Kontroles veiktas arī skaistumkopšanas salonos, frizētavās, sporta un fitnesa klubos, kur kosmētiskā iedeguma iegūšanas pakalpojums tiek sniegts kā blakus pakalpojums.

2011.gadā veiktas 285 kontroles solārijos, t.sk. 208 plānveida kontroles, no tām 59 (28%) plānveida kontroles veiktas solārijos/solāriju studijās un 149 (72%) plānveida kontroles citos objektos, kur kosmētiskā iedeguma iegūšanas pakalpojums tiek piedāvāts kā blakus pakalpojums. Plānveida kontroles laikā 167 gadījumos (80%) tika konstatēti pārkāpumi, t.sk. 49 (29%) plānveida kontrolēs solārijos/solāriju studijās un 118 (71%) plānveida kontrolēs citos objektos.

Visbiežāk tika konstatēti šādi pārkāpumi: dezinfekcijas un tīrīšanas plāna neesamība vai nepilnības minētajā plānā; netika ievērotas prasības par ierakstu veikšanu (elektroniski vai papīra formā) par UV iekārtu lampu maiņu, to nolietojuma pakāpi, kā arī jebkurām tehniskajām pārbaudēm; UV iekārtas radītais maksimālais efektīvais UV starojuma līmenis pārsniedza 0,3 W/m²; pakalpojuma sniegšanas vietā netika nodrošināta informācija par UV starojuma ietekmi, sauļošanās kontrindikācijām, pareiza sauļošanās režīma ieteikumiem un ādas tipiem; solārija personālam nebija atbilstošo teorētisko un praktisko zināšanu par ādas uzbūvi un fizioloģiju. Sakarā ar konstatētajiem pārkāpumiem, soda sankcijas netika piemērotas.

2011.gadā Inspekcijā piedalījās ES uzraudzības iestāžu tīkla koordinētā PROSAFE (Eiropas Produktu drošuma ieviešanas forums) projektā „Otrais kopīgais solāriju tirgus uzraudzības projekts”. Projekta ietvaros veiktas plānveida kontroles 59 objektos. Novērtējot maksimālo efektīvo UV starojuma līmeni UV iekārtām, Inspekcijas amatpersonas izmantoja digitālos radiometrus Digital Radiometer SOLARMETER®.

2.7. Iedzīvotāju veselību ietekmējošo faktoru uzraudzība

Uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Izpilde 2010.gadā	Plānotais 2011.gadā	Izpilde 2011.gadā
Plānveida kontroles publiskās dzeramā ūdens apgādes uzņēmumos.	Plānveida kontroļu skaits	1175	1024	963
Plānveida kontroles peldvietās.	Plānveida kontroļu skaits	43	47	43
Fizisko un juridisko personu sūdzību un iesniegumu izskatīšana par akustisko vai vides troksni, vibrāciju, elektromagnētisko lauku.	Izskatīto iesniegumu skaits	45	100%	67
Dzeramā ūdens monitoringa nodrošināšana.	Laboratoriski testēto paraugu skaits	223	222	223
Peldvietu ūdens monitoringa nodrošināšana.	Laboratoriski testēto paraugu skaits	239	235	230
Publisko nepieciešamo (pieprasīto) pakalpojumu sniegšana.	Atzinumu skaits	4842	4000	4418

7.tabula. Rezultatīvie rādītāji par 7.darbības virzienu.

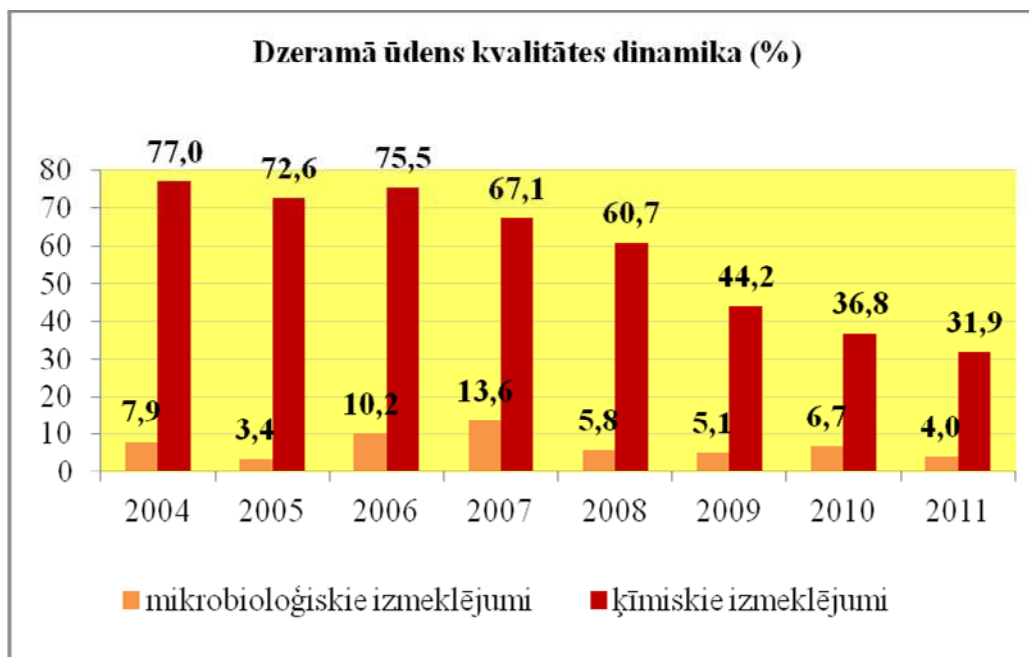
2.7.1. Dzeramā ūdens uzraudzība

2011.gadā veiktas 963 plānveida kontroles publiskajos dzeramā ūdens apgādes objektos. Kontroļu ar neatbilstībām skaita īpatsvars pālcis 2010.gada līmenī – 55%, neatbilstības galvenokārt saistāmas ar dzeramā ūdens kvalitātes rādītāju neatbilstību prasībām, neatbilstošu korektīvo pasākumu veikšanu un iekārtu mazgāšanas, tīrīšanas un dezinfekcijas prasību neievērošanu.

Saņemti 20 iesniegumi par dzeramā ūdens neatbilstību nekaitīguma prasībām (gan dzīvokļos, gan ūdensapgādes sistēmās) no tiem 10 tika atzīti par pamatotiem. Pārbaudes laikā tika ņemti 37 paraugi, neatbilstība konstatēta 10 paraugos (smarža, garša, dzelzs, duļķainība).

No 2011.gada 1.janvāra Inspekcija izsniedz atzinumus par dzeramā ūdens īpašas normas piemērošanu (2011.gadā izsniegti atzinumi 61 ŪAS). Uz šo brīdi izsniegti darbībā 246 atzinumi (20% no visām ŪAS), no kuriem 27 atzinumi 2011.gadā ir izsniegti jau trešo reizi.

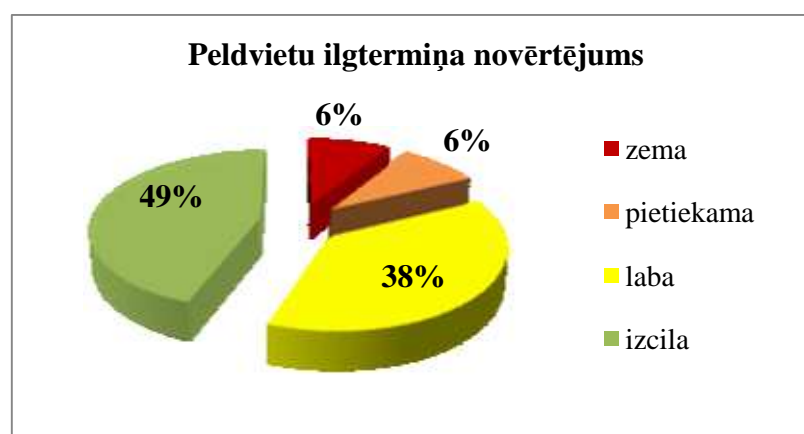
2011.gadā valsts dzeramā ūdens auditmonitoringa programmā tika ietverti 188 ūdensvadi, no kuriem ņemti un laboratoriski izmeklēti 223 dzeramā ūdens paraugi. Vērojama stabila dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanās tendence.

3.attēls: Prasībām neatbilstošo rādītāju īpatsvars % 2004. – 2011. gadā (auditmonitoringa rezultāti)

2.7.2. Peldvietu ūdens kvalitātes uzraudzība

2011.gadā peldvietu ūdens kvalitātes monitorings tika veikts pavisam 46 valsts oficiāli atzītajās peldvietās. Peldsezonā pamatnovērojumu monitoringa programmas ietvaros Latvijā tika paņemti 230 ūdens paraugi. Īslaicīgi peldēšanās aizliegumi netika noteikti. Tika savākta informācija, kas pirmo reizi ļāva novērtēt peldvietu ūdens kvalitāti atbilstoši ES 2006.gada direktīvas prasībām pēc 4 pēdējo peldsezonu datiem – pietiekama kvalitāte nav sasniegta 3 peldvietās – Vecāķi, Ainaži, Gauja Siguldā. Kopumā peldvietu īpatsvars atbilstoši peldūdens kvalitātes ilgtermiņa novērtējuma kategorijām ir – 49 % (22) izcila, 38% (17) laba, 6 % (3) pietiekama un 6 % (3) zema.

4.attēls: Peldvietu īpatsvars % atbilstoši peldūdens kvalitātes ilgtermiņa novērtējuma kategorijām

Pabeigts darbs pie peldvietu ūdens aprakstu izstrādes. Kopumā izstrādāti 25 peldvietu apraksti, aptverot visas oficiālās peldvietas. Peldvietu apraksti tika izstrādāti tām peldvietām, kuras ir iekļautas normatīvajos aktos par peldvietu higiēnas prasībām.

2.7.3. Veselīguma norādes

Inspekcija pilda dalībvalsts kompetentās iestādes funkcijas sadarbībai ar Eiropas Komisijas un Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 20.12.2006. Regulai Nr. 1924/2006 par uzturvērtības un veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem:

- Atzinumu par veselīguma norādi uz pārtikas produktiem sagatavošana (2011.gadā tika sagatavots 41 atzinums);
- Regulāra dalība EK darba grupās par uzturvērtības un veselīguma norādēm (2011.gadā – 8 darba grupas Briselē);
- Pārtikas un uztura bagātinātāju ražotāju un izplatītāju konsultēšana saistībā ar veselīguma norāžu lietošanu;
- Starpinstitūciju sadarbība.

2.7.4. Vides faktoru uzraudzība

Vides faktoru uzraudzības pamatā – pēc pieprasījuma novērtēt higiēnas un vides veselības nosacījumu un pasākumu atbilstību, lai samazinātu vai likvidētu vides faktoru (fizikālo, ķīmisko un bioloģisko) iespējami kaitīgo iedarbību, garantējot drošu un cilvēka veselībai nekaitīgu vidi un pakalpojumu sniegšanu. Saistībā ar šo uzdevumu 2011.gadā tika sniegti pavisam 4418 publiskie pakalpojumi (nosacījumi higiēnas prasību ievērošanai, nosacījumi A un B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai, atzinumi būvniecības jomā, t.sk. atzinumi par teritorijas plānojumu, atzinumi par elektromagnētisko lauku aprēķiniem un praktisko mērījumu rezultātiem, atzinumi par objekta gatavību darbības uzsākšanai / turpināšanai, u.c.).

2.7.5. Ķīmisko vielu riska izvērtēšana

Inspekcijas pārstāvis nominēts kā Latvijas eksperts Eiropas Ķīmisko vielu aģentūras Riska novērtēšanas komitejā, kurā 2011.gadā ir atbildīgs par 12 vielu riska uz veselību novērtēšanu, sadarbojoties ar ekspertiem no Zviedrijas, Norvēģijas, Spānijas un Bulgārijas, dalība 7 darba grupās.

Vides veselības nodaļas speciālisti 2011.gadā sadarbībā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centru (LVĢMC) pabeidza biocīda aktīvās vielas HCl un tās saturošā produkta – sanitārā tīrīšanas līdzekļa iespējamo veselības risku novērtēšanā (ES biocīdu Tehniskās komitejas uzdevums LVĢMC) pieņemts gala lēmums un kā atļautais biocīds klasificēts ES regulējumā.

2.8. Kontrole ķīmisko vielu un ķīmisko maisījumu tirdzniecības, kosmētikas līdzekļu drošuma jomā

Uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Izpilde 2010.gadā	Plānotais 2011.gadā	Izpilde 2011.gadā
Normatīvo aktu prasību ievērošanas kontrole un uzraudzība ķīmisko vielu, ķīmisko maisījumu tirdzniecībā un kosmētikas līdzekļu drošuma jomā Latvijas Republikas vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības objektos (uzņēmumos), t.sk.:				
<ul style="list-style-type: none"> ķīmisko vielu un ķīmisko maisījumu tirdzniecībā 	plānveida kontroļu skaits ķīmisko vielu/maisījumu tirdzniecības uzņēmumos	176	250	265
	kontrolēto ķīmisko produktu skaits	1046	1250	1631
<ul style="list-style-type: none"> kosmētikas līdzekļu drošuma jomā 	plānveida kontroļu skaits kosmētikas līdzekļu tirdzniecības uzņēmumos	235	250	265
	kontrolēto kosmētikas līdzekļu skaits	1102	1250	1474
<ul style="list-style-type: none"> produktu laboratoriskais monitoringa 	laboratoriski pārbaudīto produktu skaits	19	56	56
Kosmētikas līdzekļu, ķīmisko vielu un ķīmisko maisījumu tirdzniecības uzņēmumu pārbaudes pēc saņemtās informācijas	pārbaužu skaits	52	100%	65

8.tabula. Rezultatīvie rādītāji 8.darbības virzienam: Kontrole ķīmisko vielu un ķīmisko maisījumu tirdzniecības, kosmētikas līdzekļu drošuma jomā.

2011.gadā veiktas 882 kontroles ķīmisko vielu, ķīmisko maisījumu un kosmētikas līdzekļu vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības uzņēmumos, no kurām: 455 plānveida kontroles, 380 priekšlikumu izpildes kontroles, 39 kontroles iesniegumu izskatīšanai (33 no tām veiktas kopā ar plānveida kontrolēm), 35 kontroles citu iemeslu gadījumos (22 no tām veiktas kopā ar plānveida kontrolēm), 28 kontroles laboratoriskā monitoringa ietvaros.

2011.gadā izskatīti 179 RAPEX Informācijas ātrās apmaiņas sistēmas (System for the rapid exchange of information) paziņojumi, no tiem 51 par augsta riska ķīmiskām vielām vai maisījumiem un 128 par kosmētikas līdzekļiem. Veiktas 22 kontroles, izskatot 26 RAPEX ziņojumos minēto informāciju. Sagatavota RAPEX reakcija uz paziņojumu par līmi, kas satur 22,4% hloroforma.

Inspekcija ir sagatavojusi divus RAPEX paziņojumus, kas nosūtīti publicēšanai Eiropas Komisijas izveidotajā RAPEX sistēmā: par līmi bezkameru riepu remonta komplektā, kurā benzola un toluola saturs (69% un 1% attiecīgi) pārsniedz atļauto koncentrāciju, un par vējstiklu mazgāšanas līdzekli, kura sastāvā bija 18% metanola, bet līdzeklis nebija klasificēts un marķēts kā toksisks, kā arī nebija nodrošināts bērniem drošs iepakojums.

Laboratoriski pārbaudīti 56 produkti (32 kosmētikas līdzekļi un 24 ķīmiskie maisījumi). Septiņiem testētajiem produktiem konstatētas neatbilstības sastāvā.

Ķīmisko vielu un maisījumu un kosmētikas līdzekļu tirdzniecības uzņēmumiem ir sastādīti 36 protokoli par administratīvajiem pārkāpumiem un pieņemti 34 lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās, no kuriem 3 lēmumi pieņemti par pārkāpumiem pēc diviem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa pantiem. Viens lēmums ir apstrīdēts Inspekcijas vadītājam, kurš to ir atstājis spēkā, taču uzņēmums to ir apstrīdējis Administratīvajā rajona tiesā. Kopumā 2011.gadā 33 juridiskām personām uzlikts naudas sods Ls 3110 apmērā.

2.8.1. Ķīmiskās vielas un ķīmiskie maisījumi

Latvijas vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības uzņēmumos veiktas 265 plāna kontroles, pārbaudīts 1631 ķīmiskais maisījums no dažādām produktu grupām. Salīdzinot ar 2010.gadu, pieaudzis normatīvo aktu prasībām atbilstošu ķīmisko maisījumu skaits (44% 2010.gadā, 59% 2011.gadā). Neatbilstošu produktu izplatīšanas apturēšana piemērota 56 uzņēmumiem, apturēta 199 ķīmisko maisījumu tirdzniecība. Iemesli preču izplatīšanas apturēšanai bija šādi:

- neatbilstības marķējumā bīstamiem ķīmiskiem maisījumiem – nav etiķetes valsts valodā, etiķetē nav norādīti iedarbības raksturojumi, drošības prasības, bīstamības simboli, to paskaidrojumi;
- nav pieejamas drošības datu lapas bīstamiem ķīmiskajiem maisījumiem vai tās nav latviešu valodā;
- neatbilstības ķīmisko maisījumu klasifikācijā un marķēšanā saskaņā ar rezultātiem no testēšanas pārskatiem par bīstamo vielu koncentrāciju maisījumā.

Tirdzniecības aizliegumu vai ierobežojumu neievērošanas dēļ 14 uzņēmumiem, kas ķīmiskos maisījumus izplata vairumtirdzniecībā, uzdots atsaukt preces no mazumtirdzniecības:

- grila degšķidrums ar bīstamību „Kaitīgs, Xn, R65” neatbilstošos iepakojumos (degšķidrums ar šādu bīstamību jābūt melnos un necaurspīdīgos iepakojumos);
- organiskos šķīdinātājus saturoša līme ar pārsniegtu benzola un toluola saturu, kas klasificējama kā 1.kategorijas kancerogēna un 2.kategorijas mutagēna.

Laboratoriski pārbaudīti 24 ķīmiskie maisījumi, noteikti šādi parametri:

- gaistošo organisko savienojumu saturs krāsās, lakās un apdares materiālos. - Rezultāti visiem paraugiem atbilda normatīvo aktu prasībām;
- metanola kvantitatīvais saturs logu mazgāšanas šķīdumos. - Trīs produktos testēšanā konstatēta koncentrācija neatbilda dokumentos uzrādītajai un mainīja produkta bīstamības klasifikāciju. Inspekcija sagatavoja preses relīzi, lai informētu patērētājus;
- benzola, toluola un hloroforma koncentrācija mazumtirdzniecībā esošās līmēs. - Vienā paraugā konstatēta pārsniegta šo vielu pieļaujamā koncentrācija. Inspekcija sagatavoja informāciju masu

medijiem, lai informētu patērētājus;

- bora savienojumu koncentrācija biocīdos. - Diviem paraugiem atklāta neatbilstoša koncentrācija, kura mainīja produkta bīstamības klasifikāciju.

Biocīdi

Uzraudzības programmas laikā veiktas kontroles 33 uzņēmumos, pārbaudīti 84 biocīdi – dezinfekcijas līdzekļi, konservanti un līdzekļi pret kaitēkļiem, gan plašam patērētāju lokam, gan tikai profesionālai lietošanai paredzēti. Prioritāri kontrolei tika izraudzīti biocīdi, par kuru sastāvā esošajām aktīvajām vielām Eiropas Komisija pieņēmusi lēmumus, borskābi saturoši biocīdi vai biocīdi, kas klasificēti, kā bīstami. Pilnībā atbilstoši kontrolēto normatīvo aktu prasībām – gan vispārīgajām ķīmisko maisījumu, gan specifiskajām biocīdu prasībām bija 49 (58%) no kontrolētajiem. Netika konstatēti aktīvo vielu aizliegumu neievērošanas gadījumi, gan attiecībā uz aizliegumiem, kas stājušies spēkā šogad, gan arī iepriekšējos gados. MK 15.04.2003. noteikumu Nr.184 „Prasības darbībām ar biocīdiem” (turpmāk Noteikumi Nr. 184) prasībām atbilstošs marķējums latviešu valodā konstatēts 58 (69%), bet 26 (31%) biocīdiem bija nepilnības latviešu valodas etiķetē. Salīdzinājumam var minēt, ka 2010. gadā Noteikumu Nr.184 prasībām atbilstošs marķējums konstatēts 50%, 2009. gadā - 59%, bet 2008. gadā – 49% kontrolēto biocīdu. Kontrolēs konstatēts, ka lielākā daļa uzņēmumu ir snieguši informāciju LVĢMC, un līdz ar to 74 (88%) no kontrolētajiem biocīdiem bija saņēmuši inventarizācijas numurus. Konstatēti divi gadījumi, kad tirgū laisti neatbilstoši klasificēti un marķēti biocīdi, jo Latvijas ražotāji nebija savlaicīgi ņēmuši vērā izmaiņas borskābes u.c. boru saturošu vielu klasifikācijā, kas stājās spēkā no 2010. gada 1. decembra.

Gaistošos organiskos savienojumus saturoši produkti

2011. gadā veiktas kontroles 40 vairumtirdzniecības un 3 mazumtirdzniecības uzņēmumos, kas izvieto Latvijas tirgū gaistošos organiskos savienojumus (turpmāk –GOS) saturošus produktus, neatbilstības konstatētas 6 vairumtirdzniecības uzņēmumos. Kontrolēti 63 GOS saturoši ķīmiskie produkti no dažādām produktu apakšgrupām, 58 (92%) no tiem bija pilnībā atbilstoši kontrolēto normatīvo aktu prasībām – gan vispārīgajām ķīmisko maisījumu, gan specifiskajām MK 03.04.2007. noteikumu Nr.231 „Noteikumi par gaistošo organisko savienojumu emisijas ierobežošanu no noteiktiem produktiem” (turpmāk – Noteikumi Nr.231) prasībām. Īpašās marķējuma prasības GOS satura norādei bija ievērotas visiem pārbaudītajiem produktiem. Saskaņā ar uzņēmumu uzrādītiem dokumentiem un testēšanas rezultātiem, visos kontrolētajos produktos gaistošo organisko savienojumu kvantitatīvais saturs atbilda Noteikumu Nr. 231 prasībām.

Mazgāšanas līdzekļi

Uzraudzības programmas ietvaros kontroles veiktas 47 uzņēmumos, kontrolēti 226 mazgāšanas līdzekļi, pārbaudot to atbilstību regulas (EK) 648/2004 prasībām. Salīdzinot ar uzraudzības rezultātiem no 2008. līdz 2010. gadam, var secināt, ka palielinās prasībām atbilstoši marķēto mazgāšanas līdzekļu skaits. Neatbilstības marķējumā konstatētas 43% plašam patēriņam paredzēto produktu. 57% gadījumu uzņēmēji pirmajā kontrolē varēja uzrādīt atbilstošu dokumentāciju par virsmaktīvo vielu pilnīgas bionoārdīšanās pakāpi. Plašam patēriņam paredzēto mazgāšanas līdzekļu sastāvdaļu publicēšana interneta vietnē nav nodrošināta 48% kontrolēto produktu. Prasības fosfātu satura ierobežojumiem, atbilstoši MK 07.07.2009. noteikumiem Nr. 748 „Noteikumi par fosfātu saturošu veļas mazgāšanas līdzekļu tirdzniecības ierobežojumiem”, bija ievērotas visos kontrolētajos mazgāšanas līdzekļos.

Ķīmisko vielu reģistrācija, vielu un maisījumu klasifikācija un informācijas nodošana izplatīšanas ķēdē (REACH Regula – EK Nr.1907/2006; CLP regula –EK Nr.1272/2008)

Inspekcija piedalījās divos Eiropas ķīmikāliju aģentūras harmonizētajos uzraudzības projektos: REACH ENFORCE 1 un REACH ENFORCE 2. Pirmajā uzraudzības projektā tika kontrolēts kā ķīmisko vielu ražotāji un importētāji izpilda ķīmisko vielu reģistrācijas prasības, savukārt otrajā – kā šīs prasības izpilda ķīmisko maisījumu ražotāji. Uzraudzības projekta mērķis ir nodrošināt prasības „nav datu, nav tirgus” izpildi. Uzraudzības projektu ietvaros tika veiktas kontroles 21 uzņēmumā, septiņi uzņēmumi kontroles laikā nevarēja uzrādīt dokumentus par vielas reģistrācijas statusu.

Šobrīd ķīmisko vielu un ķīmisko maisījumu klasificēšanas prasības nosaka divi normatīvie akti: CLP regula un MK 2002.gada 12.marta noteikumi Nr. 107 „Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasificēšanas, marķēšanas un iepakojšanas kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr.107). Saskaņā ar CLP regulas prasībām ķīmisko vielu ražotājiem no jauna jāpārklasificē jau tirgū esošas vielas. Ņemot vērā jaunākos zinātnisko pētījumu rezultātus un jaunās klasificēšanas kritērijus, vielām mainās bīstamības klasifikācija. Neatbilstoša bīstamības klasifikācija tika konstatēta 8 plānveida kontrolēs (3%). Ķīmisko maisījumu etiķetēs neatbilstoša informācija par bīstamību tika konstatēta 23% kontrolēs. 39% vairumtirdzniecības uzņēmumu tika konstatētas neatbilstības prasībām drošības datu lapu nodrošināšanai un saturam. Bīstamām ķīmiskām vielām un ķīmiskiem maisījumiem drošības datu lapas vispār nebija pieejamas 18 uzņēmumos, tās nebija valsts valodā 11 uzņēmumos, savukārt 61 uzņēmumā uzrādīto drošības datu lapu saturs neatbilda prasībām.

2.8.2. Kosmētikas līdzekļi

Veselības inspekcija saņēmusi informāciju par 111 jauniem uzņēmumiem, kas uzsāk piedāvāt kosmētikas līdzekļus Latvijas tirgū (19 ražotāji, 20 importētāji, 60 izplatītāji, 12 atbildīgās personas citās ES dalībvalstīs). Uzņēmumi iesnieguši informāciju par tirgū piedāvātiem 33314 jauniem kosmētikas līdzekļiem.

Vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības uzņēmumos veiktas 265 plānveida kontroles, pārbaudīti 1474 kosmētikas līdzekļi. MK 20.04.2004. noteikumu Nr.354 "Noteikumi par būtiskajām prasībām kosmētikas līdzekļiem un to uzraudzības kārtību" prasībām atbilda 54% kontrolēto kosmētikas līdzekļu. Trijiem kosmētikas līdzekļiem tika konstatētas aizliegtas sastāvdaļas (PABA, smagie metāli Pb, As, Hg) sastāvdaļu sarakstā. Kosmētikas līdzekļa lieta (produkta informācijas fails) tika kontrolēta 13 kosmētikas līdzekļiem. Tikai trīs gadījumos uzņēmēji varēja uzrādīt visus nepieciešamos dokumentus lietas kontroles laikā. Biežāk konstatētās neatbilstības kosmētikas līdzekļu lietā: trūkst dati par sastāvdaļu fizikāli-ķīmiskajām īpašībām, tīrības pakāpi, mikrobioloģiskajiem rādītājiem, par pilnu kvalitatīvo un kvantitatīvo sastāvu, nav kosmētikas līdzekļa drošuma novērtējuma attiecībā uz cilvēka veselību.

Kosmētikas līdzekļu uzraudzības programmas ietvaros kontrolēti 545 kosmētikas līdzekļi. Kontroles uzdevumi saskaņoti ar Tirgus uzraudzības iestāžu sadarbības platformas kosmētikas jomā (PEMSAC) prioritātēm, kontrolei atlasīti produkti, uz kuru iepakojuma norādīts: „konservantus nesaturoši, dabīgi, ekoloģiski tīri”, paredzēti saskarei ar gļotādām, paredzēti bērniem, sauļošanās līdzekļi. Marķējuma vai pievienotās informācijas neatbilstības konstatētas 213 kosmētikas līdzekļiem (39% no kontrolētajiem). Visbiežāk konstatēts, ka nav norādīti lietošanas noteikumi un brīdinājumi, ziņas par uzglabāšanas režīmu, nav atbilstoši norādīti nosaukumi sastāvdaļu sarakstā, nekorekti norādīta vai maldinoša informācija par ražotāju, derīguma termiņu, produkta īpašībām, piem., norāde par dezinficējošām vai pretiekaisuma īpašībām, kas nevar tikt piedēvētas kosmētikas līdzeklim.

Laboratoriska pārbaude veikta 32 kosmētikas līdzekļiem, nosakot to mikrobioloģiskās tīrības pakāpi, N-nitrozodietanolamīna koncentrācija skropstu tušas, smagos metālus (svins, kadmījs,

dzīvsudrabs) dekoratīvās kosmētikas komplektos bērniem. Visi paraugi atbilda prasībām, izņemot skropstu tušu, kurai laboratoriskā analīzē uzrādīts pārsniegts N-nitrozodietanolamīna saturs ($75 \mu\text{g}/\text{kg} \pm 20\%$). Uzņēmumam tika uzdots skropstu tušu atsaukt no mazumtirdzniecības.

Neatbilstošu produktu izplatīšanas apturēšana piemērota 5 uzņēmumiem, apturēta 6 kosmētikas līdzekļu tirdzniecība, kuriem sastāvdaļu sarakstā konstatētas aizliegtas sastāvdaļas vai nav ievērota sastāvdaļas lietošanas joma, nav nodrošināts marķējums valsts valodā (līme skropstām uz ciānakrilāta bāzes) vai atkārtotā kontrolē nevar uzrādīt dokumentāciju, kas apliecinātu kosmētikas līdzekļa drošumu patērētājam.

2.9. Medicīnisko ierīču izplatīšanas un lietošanas (ekspluatācijas) kontrole

Uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Izpilde 2010.gadā	Plānotais 2011.gadā	Izpilde 2011.gadā
Normatīvo aktu prasību izpildes attiecībā uz medicīnisko ierīču ražošanu, lietošanu un ekspluatāciju uzraudzība un kontrole	Plānveida kontroļu skaits ārstniecības iestādēs	86	69	75
	Plānveida kontroļu skaits medicīnisko ierīču tirdzniecības uzņēmumos	4	35	31
Pārbaudes pēc saņemtās informācijas vai pieprasījuma	Pārbaužu skaits	5	100%	17

9.tabula. Rezultatīvie rādītāji par 9.darbības virzienu.

2011.gadā, lai uzraudzītu medicīnisko ierīču izplatīšanas un lietošanas kārtību, veiktas 75 plānveida kontroles ārstniecības iestādēs un 31 kontrole medicīnisko ierīču tirdzniecības uzņēmumos (kontrolēti 75 medicīnisko ierīču modeļi). 17 pārbaudes veiktas pēc saņemtās informācijas vai pieprasījuma (iedzīvotāju iesniegumi, citu iestāžu informācija un ES dalībvalsts kompetentās iestādes pieprasījums).

Neatbilstības konstatētas 51 ārstniecības iestādē jeb 68% (nav informēta Zāļu valsts aģentūra par medicīnisko ierīču iegādi, nav medicīnisko ierīču žurnālu, nav veiktas medicīnisko ierīču metroloģiskās pārbaudes).

2011.gadā 6 ārstniecības iestādēs testētas kopā 23 medicīniskās ierīces (8 ierīces neatbilstošas).

Neatbilstības konstatētas 19 medicīnisko ierīču tirdzniecības uzņēmumos jeb 61% (nav lietošanas instrukcijas, nav paziņots Zāļu valsts aģentūrai, nav Eiropas Komisijas atbilstības deklarācijas). Apturēta 11 medicīnisko ierīču izplatīšana.

2.10. Agrīna infekciozo un neinfekciozo slimību profilakses uzraudzība un koordinācija, t.sk. sirds veselības kabinetu darbības nodrošināšana reģionos

Uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Izpilde 2010.gadā	Plānotais 2011.gadā	Izpilde 2011.gadā
Sirds veselības kabineta darbības nodrošināšana	Kopējas apmeklētāju skaits sirds veselības kabinetos	23371	20000	25 159
	t.sk. apmeklētāji, kas saņēma pilnu kabineta pakalpojumu	19146	20000	19097
	Sirds veselības kabinetu skaits	21	20	19

Uzdevums	Rezultatīvais rādītājs	Izpilde 2010.gadā	Plānotais 2011.gadā	Izpilde 2011.gadā
Organizēt konkursu "Nesmēķējošā klase", t.sk. radošo konkursu un noslēguma pasākumu, nodrošinot Latvijas skolu 7. un 8.klašu skolēnu dalību un palielinot klašu kolektīvu skaitu, kuri ieguvuši informāciju par tabakas ietekmi uz veselību un motivēti vai nu neuzsākt vai atmest smēķēšanu.	Iesaistīto klašu skaits projekta sākumā	0	267	266
	Iesaistīto klašu skaits projekta beigās	0	x	85
	Gala ziņojums	0	1	1

10.tabula. Rezultatīvie rādītāji par 10.darbības virzienu.

2011.gadā iedzīvotāju pieņemšanu un konsultēšanu nodrošināja 19 Sirds veselības kabineti (turpmāk – SVK). Kopā gada laikā SVK Latvijā apmeklējuši 25 159 cilvēki, no tiem 19 097 cilvēki saņēmuši pilnu kabineta pakalpojumu, kas ietver kabineta ārstniecības personas konsultāciju par sirds veselības riska faktoriem, asinsspiediena, kopējā holesterīna, glikozes, indikāciju gadījumā arī triglicerīdu mērījumus, ķermeņa masas indeksa noteikšanai nepieciešamos mērījumus. 6062 cilvēki vērsušies kabinetā, lai saņemtu ārstniecības personas konsultāciju, veiktu atsevišķus pieejamos mērījumus vai lai saņemtu izglītojošus materiālus par sirds veselību.

2011.gada sākumā tika veikti grozījumi SVK līdzdarbības līgumos, optimizējot samaksas kārtību un ievērojot principu „Nauda tiek maksāta par apkalpoto klientu”.

SVK medmāsām tika organizēts informatīvais seminārs „Pacienta motivēšana veselīgam dzīvesveidam”, semināra laikā tika sniegta aktuālā informācija par sirds veselības riska faktoriem, veselīgu uzturu, fizisko aktivitāšu nozīmi u.c.

Saskaņā Veselības ministrijas 2011.gada 1.augusta rīkojumu Nr. 165 “Par darba grupas izveidošanu par slimību profilaksē un veselības veicināšanā iesaistīto resursu efektīvas izlietošanas uzlabošanu”, Inspekcijā bija uzsākts SVK funkciju nodošanas process. Minētā procesa ietvaros Inspekcija organizēja un veica šādus pasākumus: atbalsta sniegšana SVK ārstniecības personām darba vietas nodrošināšanai ģimenes ārstu praksēs; sarakste ar līgumu iestādēm par SVK funkciju nodošanu, to piesaisti ģimenes ārstu praksēm un otrās māsas darbības paplašināšanu; SVK tehniskā aprīkojuma nodošanas / pieņemšanas procesa atbalsts.

Inspekcija organizēja projektu „Nesmēķējošā klase” 2010./2011. mācību gadā. Projekta mērķis bija aizkavēt smēķēšanas uzsākšanu un veicināt tās atmešanu 13.- 14. gadus veciem skolēniem viņu klases kolektīvā. Projekta nolikums paredzēja, ka vispirms 7. un 8. klašu kolektīvi vienojas nesmēķēt 6 mēnešus, atsūtot apņemšanās pieteikumu. Projektā iesaistījās 266 klases (aptuveni 4376 skolēni), vislielākā aktivitāte izrādīta no Vidzemes skolām (77 klases) un Latgales skolām (82 klases). Pilnu 6 mēnešus dalību nodrošināja vairs tikai 85 klases ar aptuveni 1320 skolēniem. Vairums klašu izstājās no dalības, jo neatsūtīja ikmēneša atskaites (projekta nolikuma prasība), bet 29 klases projekta laikā godīgi sniedza ziņojumu, ka kāds no klases biedriem atsācis smēķēšanu.

Projekta laikā tika izsludināti divi radošo darbu konkursi par šādām tēmām:

- „Iepazīsimies – esam klase bez cigaretēm!”, kurā skolēni pastāstīja par sevi, radīja klasi vienojošu devīzi un ar dažādiem mākslinieciskās izteiksmes līdzekļiem demonstrēja attieksmi pret smēķēšanu. Konkursā tika iesniegti 184 darbi, labāko darbu izlase publicēta projekta lapā.
- „Ieelpot dzīvi”, kurā skolēni ar foto un video līdzekļu palīdzību apliecināja savu labo pieredzi skolas un ārpusskolas dzīvē. Šajā konkursā tika mēģināts no vienas puses nostiprināt noraidošo attieksmi pret smēķēšanu, bet no otras puses, izprotot 13-14 gadīgu jaunieši vērtības, – izcelt viņu pozitīvo dzīves pieredzi, prasmes, sasniegumus. Konkursam tika iesūtīti 77 darbi, daļa ir publicēti projekta lapā.

Ņemot vērā radošo darbu konkursa rezultātus un kopējo dalības laiku, tika noteikts projekta uzvarētājs, kuru izraudzījās veselības ministrs Juris Bārzdiņš, un tā ir – Preiļu 2.vidusskolas 7. klase (klases audzinātāja Antalja Kondratjeva). Klase ieguva galveno balvu – aktīvās atpūtas nedēļas nogali visai klasei sporta un atpūtas kompleksā „Ežu šķūnis” Kauguru pagastā netālu no Valmieras. Veicināšanas balvas – kliņģeri un „Veselīgo dienu” savā klasē un skolā saņēma Liepājas Raiņa 6.vidusskolas 7.c klase (klases audzinātāja Evija Jaunzeme) un Priekuļu pamatskolas 7.klase (klases audzinātāja Ludmila Lace). Visas klases, kuras piedalījās projektā 6 mēnešus, saņēma atzinības rakstus, nozīmītes ar „Nesmēķējošā klase” simboliku, video filmu „Tava izvēle” (par atkarības tēmām) un 31 klase tika nosaukta kā projekta laureāte un saņēma „Veselības enciklopēdiju”.

2.11. Piemērotās sankcijas

Inspekcijas rīcība neatbilstību gadījumos atspoguļota zemāk redzamajās tabulās, kur aprakstīti uzdevumi un uzskaitāmie rādītāji, kas saistīti ar neatbilstībām, kā arī norādīts kopējais skaits 2011.gadā un kā tas sadalījies pa Inspekcijas darbības virzieniem.

Uzdevumi	Uzskaitāmais rādītājs	Kopā 2011.gadā	Ārstniecības iestāžu kontrole	Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma uzraudzība un kontrole	Veselības aprūpes kvalitātes un darbības spējas ekspertīzes kontrole	Farmaceutiskās, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumu un zāļu aprites kontrole	Paaugstināta riska objektu kontrole	Iedzīvotāju veselību ietekmējošo faktoru uzraudzība	Kontrole ķīmisko vielu un ķīmisko maisījumu tirdzniecības, kosmētikas līdzekļu drošuma jomā
Uzdot novērst konstatētās neatbilstības un kontrolēt uzdevumu izpildi	Priekšlikumu izpildes kontroļu skaits	2142	318	169		78	998	199	380
Darbības apturēšana	Brīdinājumu skaits	71	4			67			
	Lēmumu par darbības apturēšanu skaits	5	5						
	Atļauju skaits	2	2						
Administratīvo pārkāpumu lietvedības nodrošināšana	AP lēmumu skaits	453	14		264	43	79	17	36
	Piemērots naudas sods (skaits)	439	13		251	43	79	17	36
	Piemērotie naudas sodi (Ls kopā)	53684	730		18036	27981	1910	1917	3110

11.tabula. Konstatēto neatbilstību skaits 2011.gadā pa Inspekcijas darbības virzieniem.

Uzdevumi	Uzskaitāmais rādītājs	Kopā 2011.gadā Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma kontrole
Administratīvā procesa lietvedība, t.sk. par:	Administratīvā procesa lēmumu skaits	236
zaudējumu atlīdzināšanu valsts budžetā	Pieņemto lēmumu skaits	160
	Konstatētie zaudējumi valsts budžetā par nepamatotu pakalpojumu uzskaiti (Ls kopā)	92 261.74
	Konstatētie zaudējumi valsts budžetā par valsts kompensējamo zāļu nepamatotu izrakstīšanu (Ls kopā)	2 817.72
pienākumu atmaksāt pacientam nepamatoti iekasēto maksājumu	Pieņemto lēmumu skaits	24
	Iedzīvotājiem atgriezti naudas līdzekļi (Ls kopā)	2 420.86
ģimenes ārstu mēneša darbības novērtējuma mainīgā maksājuma neizmaksāšanu	Pieņemto lēmumu skaits	44
	Neizmaksātais mainīgais maksājums pēc NVD datiem (Ls)	2 183.50
līgumsoda piemērošanu	Pieņemto lēmumu skaits	10
	Līgumsods (Ls)	1 564.52
ģimenes ārstiem piesaistīto „otro māsu” darbības nodrošinājuma maksājuma neizmaksāšanu (par darba organizācijas pārkāpumiem veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanā trūcīgām personām)	Pieņemto lēmumu skaits	24
	Neizmaksātais maksājums- tiks precizēts pēc NVD datiem (Ls)	8 968.72

12.tabula. Administratīvā procesa lietvedības 2011.gadā 2.darbības virziena ietvaros.

Uzdevumi	Uzskaitāmais rādītājs	Kopā 2011.gadā	Ārstniecības iestāžu kontrole	Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma uzraudzība un kontrole	Veselības aprūpes kvalitātes un darbspējas ekspertīzes kontrole	Farmaceutiskās, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumu un zāļu aprītes kontrole	Paaugstināta riska objektu kontrole	Iedzīvotāju veselību ietekmējošo faktoru uzraudzība	Kontrole ķīmisko vielu un ķīmisko maisījumu tirdzniecības, kosmētikas līdzekļu drošuma jomā
Apstrīdēšanas procesa ievērošanas nodrošināšana	Apstrīdēšanas gadījumu skaits Inspekcijas vadītājam	96	1	4	74	12	1	1	1
	Pieņemto lēmumu skaits kopā	86	1	3	68	11	1	1	1
	Atcelto lēmumu skaits	11	0	1	10	1	0	0	0
	Otrreizējai izskatīšanai nosūtīto lēmumu skaits	10	0	0	10	0	0	0	0
	Spēkā atstāto lēmumu skaits	75	1	3	58	10	1	1	1
	Tiesā pārsūdzēto lēmumu skaits	24	1	1	14	8	1	0	1

13.tabula. Apstrīdēšanas procesa ievērošanas nodrošināšana 2011.gadā – pa Inspekcijas darbības virzieniem.

3. Programmas valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums

2011.gadā pieejamie līdzekļi tika apgūti pilnā apmērā atbilstoši izvirzītiem mērķiem un noteiktajiem uzdevumiem. Naudas līdzekļu atlikums Ls 324 apmērā uz pārskata perioda beigām ir pēdējā dienā ieskaitītie naudas līdzekļi par Inspekcijas publiskajiem maksas pakalpojumiem. Inspekcijas budžetu 2011.gadā veidoja viena budžeta programma 46.00 „Veselības aprūpes inspekcija”, t.sk. divas apakšprogrammas 46.01 „Ārstniecības pakalpojumu sniedzēju kontrole un uzraudzība” un 46.02 „Pacientu tiesību aizsardzība un agrīna profilakse”, kā arī budžeta apakšprogramma 62.06 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošana (2007-2013)”. Finanšu līdzekļu sadalījums pa budžeta apakšprogrammām un Inspekcijas budžeta izpilde redzama tabulās zemāk.

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	2011.gadā		
			apstiprināts likumā	plāns ar izmaiņām	faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	2 328 884	2 304 427	2 289 246	2 241 447
1.1.	dotācijas	2 168 428	2 117 651	2 102 470	2 102 470
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	160 456	186 776	186 776	138 977
2	Izdevumi (kopā)	2 329 080	2 304 427	2 289 562	2 241 439
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 324 421	2 266 289	2 230 447	2 182 324
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	4659	38 138	59 115	59 115

14.tabula. Budžeta apakšprogramma 46.01 „Ārstniecības pakalpojumu sniedzēju kontrole un uzraudzība”.

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	2011.gadā		
			apstiprināts likumā	plāns ar izmaiņām	faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	391 029	326 929	326 929	326 929
1.1.	dotācijas	391 029	326 929	326 929	326 929
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0	0
2	Izdevumi (kopā)	391 029	326 929	326 929	326 929
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	391 029	326 929	326 929	326 929
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0	0

15.tabula. Budžeta apakšprogramma 46.02 „Pacientu tiesību aizsardzība un agrīna profilakse”.

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	2011.gadā		
			apstiprināts likumā	plāns ar izmaiņām	faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	128 665	45 423	45 423	45 423
1.1.	dotācijas	128 665	45 423	45 423	45 423
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0	0
2	Izdevumi (kopā)	128 665	45 423	45 423	45 423
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	128 665	25 423	25 500	25 500
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	20 000	19 923	19 923

16.tabula. Budžeta apakšprogramma 62.06 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošana (2007-2013)”.

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	2011.gadā		
			apstiprināts likumā	plāns ar izmaiņām	faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	438	0	0	0
1.1.	dotācijas	438	0	0	0
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0	0
2	Izdevumi (kopā)	438	0	0	0
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	438	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0	0

17.tabula. Budžeta programma 99.00 „Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums”.

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	2011.gadā		
			apstiprināts likumā	plāns ar izmaiņām	faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	2 849 016	2 676 779	2 661 598	2 613 799
1.1.	dotācijas	2 688 560	2 490 003	2 474 822	2 474 822
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	160 456	186 776	186 776	138 977
2	Izdevumi (kopā)	2 849 212	2 676 779	2 661 914	2 613 791
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 844 553	2 618 641	2 582 876	2 534 753
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	4 659	58 138	79 038	79 038
<p>Pašu ieņēmumu plāns nav izpildīts par <u>Ls 47 799</u> sakarā ar pieprasījuma pēc maksas pakalpojumiem samazinājumu, kā arī no 2011.gada 1.augusta vairs nav iekasējama maksa par tiem atzinumiem būvju pieņemšanai ekspluatācijā, kuriem pirms projektēšanas stadijā līdz 2009.gada 1.augustam ir ticis izsniegts v/a „Sabiedrības veselības aģentūra” higiēnas uzdevums projektēšanai.</p>					

18.tabula. Inspekcijas budžeta izpilde (konsolidēts).

Lai nodrošinātu Inspekcijas funkciju izpildes nepārtrauktību un līdzekļu mērķtiecīgu izlietojumu, budžeta apakšprogrammas 46.01 „Ārstniecības pakalpojumu sniedzēju kontrole un uzraudzība” ietvarā tika veikta apropriācijas pārdale starp izdevumu ekonomiskās klasifikācijas kodiem, novirzot atlīdzībai (EKK 1000) plānotos līdzekļus Ls 85 027 apmērā preču iegādei un pakalpojumu apmaksai (EKK 2000) Ls 64 050 apmērā un kapitālajiem izdevumiem (EKK 5000) Ls 20 977 apmērā kā vienreizēji pasākumi 2011.gada budžeta ietvarā.

4. Inspekcijas sniegtie pakalpojumi

Inspekcija sniedz gan bezmaksas, gan maksas publiskos pakalpojumus. Maksas pakalpojumi tiek sniegti saskaņā ar 2009.gada 6.oktobrī apstiprinātiem Ministru kabineta noteikumiem nr.1153 „Noteikumi par Veselības inspekcijas sniegto publisko pakalpojumu cenrādi”. Zemāk apkopoti Inspekcijas sniegtie publiskie pakalpojumi, norādot pakalpojuma veidu, tā saņēmēju un izmaksas, kā arī 2011.gadā sniegto maksas pakalpojumu skaitu.

Nr.p.k.	Nosaukums	Pakalpojuma saņēmējs	Izmaksas pakalpojuma saņēmējam	Sniegto pakalpojumu skaits 2011.gadā
1	Personas sūdzības, iesnieguma un priekšlikuma par veselības nozari izskatīšana un atbildes sniegšana uz tiem	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	bezmaksas	izskatīti 2188 iesniegumi
2	Lēmuma par zāļu iegādes izsniegšanu ārstniecības iestādēs un sociālās aprūpes institūcijās	Ārstniecības iestādes un sociālās aprūpes institūcijas	bezmaksas	114/12
3	Informācija par vielu sastāvu cigarešu dūmos (darva, nikotīns un tvana daudzums)	Sabiedrībai kopumā	bezmaksas	informācija www.vi.gov.lv
4	Informācija par bīstamām precēm (ķīmiskajiem maisījumiem un kosmētikas līdzekļiem)	Sabiedrībai kopumā	bezmaksas	informācija www.vi.gov.lv
5	Konsultāciju, ieteikumu un citas palīdzības sniegšana par normatīvo aktu prasībām veselības aprūpes, farmācijas un sabiedrības veselības, kosmētikas līdzekļu un ķīmisko produktu drošuma jomās	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	bezmaksas	<i>netiek uzskaitīts</i>
6	Atzinums par aizsargjoslu saskaņošanu ap ūdens ņemšanas vietu	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	valsts nodeva****	172
7	Laboratorisko pētījumu un mērījumu organizēšana	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	maksas*	0
8	Nosacījumi higiēnas prasību ievērošanai teritorijas plānojumam	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	bezmaksas	168
9	Nosacījumi higiēnas prasību ievērošanai	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	maksas*	840
10	Atzinumi par teritorijas plānojumu	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	bezmaksas	154
11	Kuģu sanitārās apstrādes kontroles atbrīvojuma apliecība vai kuģu sanitārās apstrādes kontroles apliecība kuģim. Atzinuma sagatavošana par kuģu attīrīšanas iekārtu darbības efektivitāti.	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	maksas*	290

Nr.p.k.	Nosaukums	Pakalpojuma saņēmējs	Izmaksas pakalpojuma saņēmējam	Sniegto pakalpojumu skaits 2011.gadā
12	Produkta higiēnas novērtējums	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	maksas*	77
13	Atzinums par objekta (būves) gatavību ekspluatācijai	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	maksas*	897
14	Atzinuma sagatavošana par veselīguma norādi	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	valsts nodeva***	33
15	Projekta higiēnas prasību ievērošanas novērtēšana (saskaņojot atkāpes no būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām)	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	maksas*	1
16	Higiēnas prasību sagatavošana un izpildes novērtēšana	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	maksas* / bezmaksas	630
17	Atzinuma sagatavošana par vides faktoru ietekmi uz veselību, būvprojekta novērtēšana	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	maksas*	136
18	Kvalifikācijas atbilstības pārbaude ārstniecības personām, kuras izglītību ieguvušas Latvijā	Pakalpojuma saņēmējs var būt fiziska persona	bezmaksas	19
19	Ārvalstīs iegūtās profesionālās kvalifikācijas atzīšana	Pakalpojuma saņēmējs var būt fiziska persona	maksas**	2 (lēmumi)
20	Profesionālās kvalifikācijas atzīšanas izziņas izsniegšana darbam ārvalstīs	Pakalpojuma saņēmējs var būt fiziska persona	maksas* / bezmaksas	196/44
21	Ārstniecības personu, darba devēju konsultēšana, informēšana par reģistrāciju, pārreģistrāciju Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrā, tālākizglītības iespējām	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	bezmaksas	<i>netiek uzskaitīts</i>
22	Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrēšana vai pārreģistrēšana	Pakalpojuma saņēmējs var būt fiziska persona	bezmaksas	44444/1172
23	Reģistrācijas apliecības izgatavošana un izsniegšana ārstniecības un ārstniecības atbalsta personām	Pakalpojuma saņēmējs var būt fiziska persona	bezmaksas	11073
24	Konsultāciju sniegšana ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām par prasībām un kārtību, kā tiek atzīta profesionālā kvalifikācija Latvijas Republikā un ārvalstīs	Pakalpojuma saņēmējs var būt fiziska persona	bezmaksas	<i>netiek uzskaitīts</i>

Nr.p.k.	Nosaukums	Pakalpojuma saņēmējs	Izmaksas pakalpojumam saņēmējam	Sniegto pakalpojumu skaits 2011.gadā
25	Ārstniecības iestāžu reģistrācija	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	bezmaksas	190 / svītrotas 248
26	Informācija par reģistrētām ārstniecības iestādēm	sabiedrībai kopumā	bezmaksas	4807
27	Informācija par reģistrētām ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām.	sabiedrībai kopumā	bezmaksas	61
28	Atzinums par fizikālo faktoru iespējamiem līmeņiem	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	maksas*	108
29	Atzinums par dzeramā ūdens īpašo normu ietekmi uz veselību	ŪAS pārstāvis	Valsts nodeva	61
30	Semināri par Veselības inspekcijas kompetencē esošajiem jautājumiem	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	maksas*	0
31	Veselību ietekmējošo vides faktoru riska izvērtēšana	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	maksas*/valsts un pašvaldības iestādēm bezmaksas	0
32	Paziņojums par komercdarbības uzsākšanu – dezinfekcijas, dezinfekcijas un deratizācijas pakalpojumu sniegšanu	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	bezmaksas	36
33	Mīruša cilvēka ķermeņa pārvadāšanas atļaujas sagatavošana	Pakalpojuma saņēmējs var būt jebkura persona (fiziska, juridiska, ...)	bezmaksas	119
34	Nosacījumi A un B kategoriju piesārņojošās darbības atļaujas saņemšanai	VVD	bezmaksas	392
35	Dzeramā ūdens monitoringa programmu saskaņošana	ŪAS pārstāvis	bezmaksas	1658
36	Atzinums par vietas izvēli būvniecībai	LVĢMC dzeramā ūdens urbuma pases izsniegšanai	bezmaksas	177

* Saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 6. oktobra noteikumi Nr.1153 „Noteikumi par Veselības inspekcijas sniegto publisko maksas pakalpojumu cenrādi”.

** Saskaņā ar 2006. gada 14. februāra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 128 "Noteikumi par institūcijām, kas izsniedz Latvijas Republikas iedzīvotājiem nepieciešamos dokumentus viņu profesionālās kvalifikācijas atzīšanai ārvalstīs, un šo dokumentu izsniegšanas kārtību”.

*** Saskaņā ar Ministru kabineta 22.12.2009. noteikumi Nr. 1589 „Noteikumi par valsts nodevu par atzinuma sagatavošanu veselīguma norādei uz pārtikas produktiem”.

**** Saskaņā ar Ministru kabineta 22.12.2009. noteikumi Nr. 1635 „Noteikumi par valsts nodevu par atzinuma sagatavošanu aizsargjoslas saskaņošanai ap ūdens ņemšanas vietām”.

19.tabula. Inspekcijas sniegtie pakalpojumi 2011.gadā.

2011.gadā sadarbībā ar Valsts kasi tika turpināta banku pakalpojumu izmantošana, kas nodrošināja iespēju izmantot maksājumu kartes, lai iekasētu maksu par sniegtajiem pakalpojumiem.

5. Uzlabojumi pakalpojumu kvalitātes un iestādes administrēšanai

5.1. Vienotās uzraudzības informācijas sistēma

2011.gadā uzsākta Vienotās uzraudzības informācijas sistēmas pamatfunktionalitātes ieviešana”:

- Izveidots Uzraudzības atbalsta modulis, ko veido: inspekciju sagatavošanas modulis; standarta dokumentu sagatavošana no sagatavēm, standarta dokumentu sagatavju reģistrs; inspekcijas rezultātu fiksēšana tieši sistēmā; saistīto darbību reģistrācija, priekšlikumu izpildes kontrole.
- Izveidots Normatīvo aktu modulis, kas ietver normatīvo aktu un tipveida kontroles lapu prasības un savstarpējo sasaisti.
- Ir uzsākta atskaišu funkcionalitātes realizācija.

No 2011.gada 1.maija līdz 2011.gada 30.septembrim divās kontroles nodaļās ir veikta Uzraudzības atbalsta moduļa pilotdarbināšana.

No 2011.gada 1.oktobra Normatīvo aktu modulis un Uzraudzības atbalsta modulis tiek darbināts visās Inspekcijas kontroles nodaļās: tiek nodrošināta kontroles un uzraudzības rezultātu ievade sistēmā un to pieejamība. Ir veikta visu lietotāju apmācība darbam ar informācijas sistēmu.

5.2 ERAF projekta „Nozares vienotās uzraudzības informācijas sistēmas izstrāde. 1.posms”

Inspekcijas ERAF projekta „Nozares vienotās uzraudzības informācijas sistēmas izstrāde. 1.posms” (identifikācijas Nr. 3DP/3.2.2.1.1/09/IPIA/IUMEPLS/006) ietvaros:

5.2.1. Aktivitātes „Tehniskās konsultācijas” realizēšana

- Apakšaktivitātes „Programmatūras izstrādes kvalitātes pārraudzība” ietvaros laika posmā no 2011.gada 01.janvāra līdz 31.decembrim Konsultants ir veicis regulāru programmatūras izstrādes kvalitātes pārraudzību, sniedzis atzinumus par sistēmas izstrādātāja iesniegto dokumentu „Nozares vienotās uzraudzības informācijas sistēmas 1.posma izveide” augsta līmeņa programmatūras prasību specifikācija un sistēmas projektējuma apraksts. versija 1.0” un „Programmatūras projekta pārvaldības plāns. Versija 1.0”, piedalījies projekta intervijās, projekta valdes sēdēs.
- Apakšaktivitātes „Prasību definēšana saistītajā sistēmām” ietvaros Konsultants sadarbībā ar sistēmas izstrādātāju ir definējis prasības Elektroniskās veselības kartes informācijas sistēmas un E-Receptes informācijas sistēmas saskarnēm ar Vienotās uzraudzības informācijas sistēmu, lai nodrošinātu automatisku datu pārņemšanu no šīm sistēmām.

5.2.2. Uzsākta aktivitātes „VUIS izstrāde” realizēšana

- Lai veicinātu un nodrošinātu elektronisko pakalpojumu izveidi, izvietojumu, uzturēšanu un izmaiņu veikšanu e-pakalpojumu infrastruktūrā, izmantojot Valsts reģionālās attīstības aģentūras pārziņā esošās e-pakalpojumu infrastruktūras, ko veido Valsts informāciju sistēmu

savietotājs un Latvijas valsts portāls www.latvija.lv, 2011.gada 7.aprīlī Inspekcija ar Valsts reģionālās attīstības aģentūru noslēdza Starpresoru vienošanos „Par sadarbību integrētas valsts informācijas sistēmas ietvaros”.

- Apakšaktivitātes „Izstrādes 1.solis” ietvaros sistēmas izstrādātājs ir izstrādājis un iesniedzis e-pakalpojumu sistēmas darbības koncepciju; Programmatūras prasību specifikācija un Programmatūras projektējuma apraksta izstrāde; Programmatūras pārvaldības plāna izstrāde. Izstrādātājs Inspekcijai testēšanai portāla www.latvija.lv testa vidē ir piegādājis piecus e-pakalpojumus: paziņojuma sniegšana par darbību; pieteikums Inspekcijas atļaujas, atzinuma vai novērtējuma saņemšanai; paziņojums par kontroles laikā uzlikto pienākumu izpildi; iesniegums Inspekcijai; novērtējuma anketa.

2011.gada 25.februārī projekta aktivitātes „Infrastrukturā ieviešana” ietvaros ir piegādāta un uzstādīta nepieciešamā tehniskā infrastruktūra, apmācīti divi Inspekcijas IT speciālisti sistēmas uzstādīšanā, konfigurēšanā, administrēšanā, uzturēšanā un problēmu novēršanā, veikta virtualizācijas risinājuma uzstādīšana un konfigurēšana.

5.3 Kvalitātes vadība

Inspekcijā visa kvalitātes vadības sistēmas informācija vienkopus uzkrāta elektroniskā veidā – digitālajā interaktīvajā portālā QPR – Kvalitāte. Process. Rezultāts. Veiksmīgi realizēta digitālā interaktīvā portāla sasaiste ar Inspekcijas dokumentu vadības sistēmu, kas nodrošina efektīvu dokumentu aprites vadību un optimizāciju. Sadarbībā ar Inspekcijas struktūrvienībām 2011.gadā pabeigta procesu sakārtošana atbilstoši Inspekcijas darbības virzieniem un savstarpējās mijiedarbības noteikšana.

2011.gadā izstrādātas un apstiprinātas 9 procedūras, no kurām 7 pilnveidotas, realizējot kvalitātes vadības sistēmas auditu ieteikumus un izmaiņu pieprasījumus, kas nodrošina Inspekcijas amatpersonu saskaņotu darbību, tādējādi palielinot klientu apmierinātību ar Inspekcijas realizēto uzraudzības darbu.

Pilnveidoti šādi procesi:

- Inspekcijas pamatdarbības procesu vadība, izstrādājot jaunu procedūru metodisko dokumentu izstrādei un uzturēšanai, lai nodrošinātu adekvātu, harmonisku un efektīvu sadarbību uzraudzības realizācijai, ar mērķi nodrošināt Inspekcijas amatpersonas ar aktuālu informāciju par normatīvo aktu prasībām, informāciju par tehnoloģijām, apkopotu praktisko pieredzi, kā arī inspicēšanas darbību atbilstību Inspekcijas uzraudzības politikai, stratēģijai un mērķiem, sabiedrības vajadzībām, labai pārvaldības praksei.
- Komunikācijas vadības procesi, izstrādājot jaunu procedūru pārskata sagatavošanas kārtībai un pilnveidota procedūra informācijas sniegšana masu medijiem, lai uzlabotu Inspekcijas paveiktā darba atspoguļošanu un sabiedrības informēšanu.
- Pamatdarbības procesu vides veselības jomā iedzīvotāju ietekmējošo vides faktoru uzraudzības jomā: aktualizēta procedūra, kā izsniedz kuģa sanitārās apstrādes kontroles atbilstības vai kuģa sanitārās apstrādes kontroles apliecības; pilnveidota procedūra ārkārtas situāciju pārvaldīšanai, ņemot vērā nepieciešamību operatīvi un savlaicīgi reaģēt uz sabiedrības veselības ārkārtas situācijām.
- Pilnveidots materiāltehnisko un informācijas resursu vadības iepirkuma organizēšanas un veikšanas process, lai Inspekcijā nodrošinātu iepirkuma procedūras atklātumu, vienlīdzīgu piegādātāju atlasī un efektīvu Inspekcijas līdzekļu izmantošanu saskaņā ar normatīvo aktu

prasībām.

- Aktualizēti divi pamatdarbības uzraudzības procesi – sagatavošanās inspekcijai un inspekcijas veikšana, kas nodrošina inspicējošo amatpersonu darbību atbilstību normatīvajiem aktiem, kā arī konsekventu atbilstības izvērtēšanu, pamatojoties uz riska līmeņa izvērtēšanu.

Veiksmīgai procesu norises nodrošināšanai izstrādātas un apstiprinātas 58 formas – kvalitātes vadības sistēmas dokumenta noformējuma parauga veidlapas, kas loģiski pakārtotas procedūrām un ir atbilstoši apstiprinātas. Veikta inspicēšanas pierakstu – kontroles akta aktualizācija atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

2011.gadā izstrādātas un apstiprinātas 5 jaunas inspicēšanas vadlīnijas, lai nodrošinātu konsekventu un profesionālu normatīvo aktu prasību izpildes līmeņa novērtēšanu:

- aptieku pieejamības kontrolei;
- normatīvo aktu prasību izvērtēšanas skaidrojums pirmsskolas izglītības iestādēm;
- normatīvo aktu prasību izvērtēšanas skaidrojums vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības un profesionālās izglītības iestādēm;
- normatīvo aktu prasību skaidrojums dzeramā ūdens objektu kontrolei;
- normatīvo aktu prasību skaidrojums higiēnas prasību kontrolei sociālās aprūpes institūcijās.

Sekmīgi īstenoti kvalitātes vadības sistēmas auditi, par kritēriju izvirzot apstiprinātās procedūras un standarta prasības. Kvalitātes vadības sistēmas auditus Inspekcija veic, lai pārliecinātos par vadības sistēmas efektivitāti un atbilstību Inspekcijas mērķiem un stratēģijai, identificētu ar darbu izpildi saistītas grūtības, problēmas un neatbilstības, kā arī lai pārliecinātos par Inspekcijas, kā inspicējošās institūcijas atbilstību LVS EN ISO/IEC 17020 „Galvenie kritēriji dažādu veidu institūcijām, kas veic inspicēšanu” prasībām. Saskaņā ar apstiprināto Inspekcijas kvalitātes vadības sistēmas auditu plānu veikti 19 auditi – kvalitātes vadības sistēmas audits veikts 17 Inspekcijas struktūrvienībās.

Lai Inspekcijā nodrošinātu izmaiņu vadību, veiksmīgi tika realizēta izmaiņu pieprasījumu izpilde. Saņemtie izmaiņu pieprasījumi tika izskatīti, izvērtēta pieprasīto izmaiņu ieviešanas nepieciešamība, lietderība un atbilstība Inspekcijas mērķiem. Veicot pieprasītās izmaiņas, Inspekcija nodrošina procesu un kvalitātes vadības dokumentācijas pilnveidi. 2011.gadā saņemti un izvērtēti 30 izmaiņu pieprasījumi, un 27 gadījumos bija nepieciešams veikt pilnveides darbības kvalitātes vadības sistēmā.

Nolūkā paplašināt iekšējo kvalitātes vadības sistēmas auditoru zināšanas, īstenota 24 Inspekcijas darbinieku – iekšējo auditoru apmācība par standartu LVS EN ISO 19011:2002 “Norādījumi kvalitātes un/vai vides pārvaldības sistēmas auditēšanai”, LVS EN ISO 19011:2002 “Norādījumi kvalitātes un/vai vides pārvaldības sistēmas auditēšanai” un LVS EN ISO/IEC 17020 „Galvenie kritēriji dažādu veidu institūcijām, kas veic inspicēšanu” prasībām.

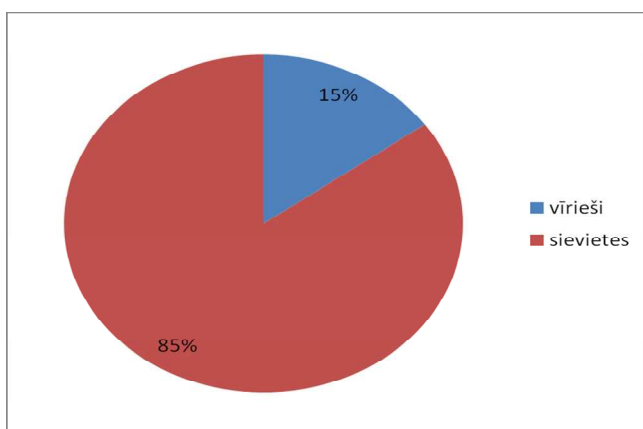

6. Personāla attīstība

2011.gada decembra beigās Veselības inspekcijā bija 215 nodarbināto, t.sk. 132 ierēdņi un 83 darbinieki.

Personāla kopējais skaits Inspekcijā 2011.gadā nav būtiski mainījies. Darba/civildienesta attiecības uzsākuši 24 darbinieki/ierēdņi, darba attiecības pārtrauca – 19. Deviņi inspekcijas darbinieki pārcelti citos amatos, horizontālas vai vertikālas izaugsmes rezultātā.

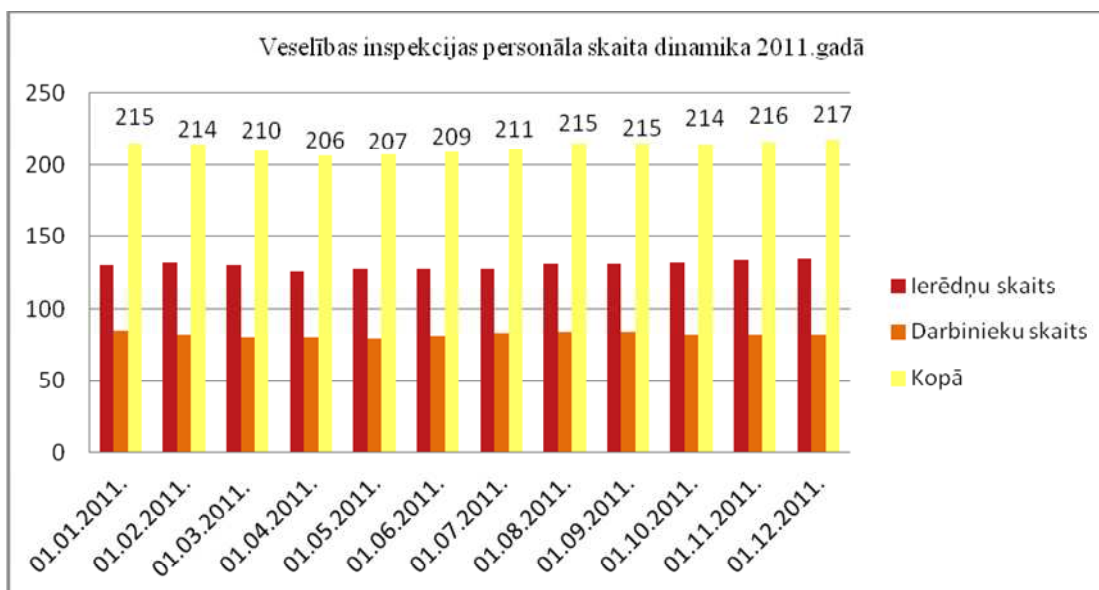
2011.gada beigās Inspekcijā bija nodarbinātas 182 sievietes un 33 vīrieši.

5.attēls. Inspekcijas darbinieku sadalījums pa dzimumiem.

6.1. Personālatlase

2011.gadā Inspekcijā notikuši 28 vakantu amatu atlases konkursi, kuros bija pieteikušies 233 pretendenti. Veiksmīgi ar rezultātu noslēgti - 15 vakantu amatu konkursi. Bez rezultāta – 13 vakantu amatu konkursi.

6.attēls. Inspekcijas personāla skaita dinamika 2011. gadā

6.2. Personāla apmācība

2011.gadā kopumā Inspekcijas darbinieki apmeklējuši 122 dažādu iestāžu un organizāciju organizētus kursus, seminārus, konferences, kvalifikācijas celšanas, kā arī iekšējās apmācības. Mācības apmeklējis 171 Inspekcijas darbinieks.

Papildinot jau esošās augstākās izglītības un iegūstot jaunas, augstākās mācību iestādes absolvējuši 11 kolēģi.

2012.gadā Inspekcijā personāla attīstības jomā atbilstoši finansējumam ir plānotas iekšējās apmācības pamatdarbības funkciju jomā, inspicējošā personāla apmācība un ārējās apmācības Valsts administrācijas skolā un citu mācību organizētāju rīkotajās mācībās.

7. Komunikācija ar sabiedrību

Inspekcija 2011.gadā īstenojusi aktīvu sadarbību ar nacionālajiem un reģionālajiem plašsaziņas līdzekļiem, informējot dažādas sabiedrības grupas – iedzīvotājus, uzņēmējus, valsts un pašvaldību institūcijas, nevalstiskās organizācijas par Inspekcijas darbības rezultātiem un aktualitātēm.

Kopumā 2011.gadā Inspekcija atspoguļota vairāk nekā 600 publikācijās centrālajos un reģionālajos laikrakstos, televīzijā, radio un interneta portālos.

Pārskata laikā Inspekcija informējusi sabiedrību, izplatot 66 preses relīzes un paziņojumus, kā arī regulāri sniegusi atbildes, komentārus un analīzi par aktuālajām norisēm iestādes kompetences jomās – kopumā sniegta 361 atbilde masu mediju pārstāvjiem un 428 atbildes iedzīvotājiem.

2011.gadā masu mediju visbiežāk pieprasītā informācija saistīta ar veselības aprūpes kvalitātes jautājumiem, kas ietver arī jautājumus par aktualitātēm pacientu tiesību jomā. Mediji regulāri tika informēti par iestādē saņemto un izskatīto iesniegumu statistikas rādītājiem visās Inspekcijas kompetences jomās. Aktuāli bija jautājumi par veselības aprūpes kvalitāti konkrētu gadījumu izvērtēšanā, darbnespējas lapu pamatotību, farmācijas jomu – pretgripas un citu medikamentu cenām aptiekās, par higiēnas prasību ievērošanu paaugstināta riska objektos (izglītības iestādēs, skaistumkopšanas uzņēmumos), kā arī par aktualitātēm ķīmijas un kosmētikas līdzekļu drošuma jomā.

2011.gadā publiskota jauna Inspekcijas ārējā mājaslapa, kas regulāri tiek papildināta ar jaunāko informāciju, lai ikviens interesents savlaicīgi varētu iepazīties ar aktualitātēm iestādes kompetences jomās, kā arī ar Inspekcijas plānotajām un realizētajām aktivitātēm un darbības rezultātiem. Vienlaicīgi 2011.gadā veikti mājaslapas izkārtojuma un satura uzlabojumi, nodrošinot informācijas pieejamību arī krievu un angļu valodā.

Tāpat 2011.gadā norisinājās Inspekcijas struktūrvienības vadītāju aptauja par klientu apkalpošanu un tika uzsākta arī klātienē klientu aptauja, kas turpinās šajā gadā, lūdzot aizpildīt anketu pēc Inspekcijas darbinieka apmeklējuma.

Svarīgākie Komunikācijas nodaļas uzdevumi 2012.gadā ir iekšējās komunikācijas uzlabošana, ārējās komunikācijas kvalitātes paaugstināšana, Inspekcijas mājaslapā esošo tekstu satura un kvalitātes uzlabošana un papildināšana, kā arī informatīva bukleta sagatavošana par Inspekcijas sniegtajiem pakalpojumiem.

8. Starptautiskā sadarbība

Inspekcija piedalās šādās darba grupās Eiropā:

- Eiropas Ķīmisko vielu aģentūras Riska novērtēšanas komiteja.
- Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīkla Vides un veselības darba grupa.
- Eiropas Ķīmikāliju aģentūras Ieviešanas informācijas apmaiņas forums.
- Eiropas Komisijas Uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektorāts, Kosmētikas līdzekļu pastāvīgās komitejas un darba grupa.
- Eiropas Komisijas Uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektorāts, Kosmētikas un medicīnas ierīču daļa, Tirdzniecības uzraudzības iestāžu sadarbības platforma kosmētikas jomā.
- Eiropas Komisijas Veselības un patērētāju ģenerāldirektorāta darba grupa par uzturvērtības un veselīguma norādēm.

Sadarbības valsts	Līdzšinējās sadarbības jomas/ projektu nosaukums; divpusējās vizītes	Sadarbība sākta (datums)	Sadarbības projekts pabeigts vai to plānots pabeigt (datums)
8.1. Kosmētikas līdzekļu un ķīmisko vielu un maisījumu tirdzniecības uzraudzības joma			
ES dalībvalstis, EEZ valstis; pasākuma norise Somijā, Helsinkos	Ķīmisko vielu un maisījumu kontrole/ Eiropas Ķīmikāliju aģentūras (ECHA) Ieviešanas informācijas apmaiņas Foruma 9. un 10. sanāksmes.	01.-03.03.2011.; 03.-05.10.2011.	Nav definēts
ES dalībvalstis, EEZ valstis; pasākuma norise Somijā, Helsinkos	Ķīmisko vielu un maisījumu kontrole/ ECHA Foruma organizēts seminārs ar iesaistīto pušu organizācijām par REACH un CLP prasību uzraudzību un kontrolēm.	06.10.2011.	Nav definēts
ES dalībvalstis, EEZ valstis	Ķīmisko vielu un maisījumu kontrole/ ECHA Foruma harmonizētais uzraudzības projekts „REACH_EN_FORCE 2”. VI sadarbībā ar citām uzraudzības iestādēm Latvijā veic kontroles un apkopo datus par visām kontrolēm, nosūta to ECHA, dalībvalstu kontroļu rezultātu datus apkopo un analizē Foruma darba grupa, rezultātu pārskatu iesniedz ECHA.	2010. gada oktobris	2012. gada maijs
ES dalībvalstis, EEZ valstis; pasākuma norise Somijā, Helsinkos	Ķīmisko vielu un maisījumu kontrole/ ECHA Tehniskā sanāksme „Prasības vielām izstrādājumos”.	02.-04.02.2011.	Nav definēts
ES dalībvalstis, EEZ valstis; pasākuma norise Somijā, Helsinkos	Ķīmisko vielu un maisījumu kontrole/ ECHA organizēts apmācību seminārs „Training for trainers on CLP enforcement”.	24.-25.01.2011.	Nav definēts

Sadarbības valsts	Līdzšinējās sadarbības jomas/ projektu nosaukums; divpusējās vizītes	Sadarbība sāka (datums)	Sadarbības projekts pabeigts vai to plānots pabeigt (datums)
ES dalībvalstis, EEZ valstis; pasākuma norise Somijā, Helsinkos	Ķīmisko vielu un maisījumu kontrole/ ECHA organizēts apmācību seminārs „Training for national coordinators for the REACH-EN-FORCE 2 project on the obligations of downstream users – formulators of mixtures”.	26.01.2011.	Nav definēts
ES dalībvalstis, EEZ valstis; pasākuma norise Somijā, Helsinkos	Ķīmisko vielu un maisījumu kontrole/ ECHA organizēts apmācību seminārs „RIPE Training”.	08.-09.06.2011.	Nav definēts
ES dalībvalstis, pasākuma norise Beļģijā	Kosmētikas līdzekļu drošuma kontrole / EK Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorāta Kosmētikas un medicīnas ierīču daļa, Tirgus uzraudzības iestāžu sadarbības platformas kosmētikas jomā (PEMSAC) sanāksme tirgus uzraudzības darba uzlabošanai dalībvalstīs.	14.-15.09.2011.	Nav definēts
ES dalībvalstis, pasākuma norise Beļģijā, Briselē	Kosmētikas līdzekļu drošuma kontrole/ EK Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorāta Kosmētikas un medicīnas ierīču daļa, Kosmētikas līdzekļu pastāvīgās komitejas un darba grupas sanāksme.	07. – 08.02.2011.	Nav definēts

8.2. Sabiedrības veselības joma

ES dalībvalstis; The Executive Agency For Health And Consumers (EAHC) - Sabiedrības veselības un patērētāju aģentūra The Product Safety Enforcement Forum of Europe (PROSAFE) - Eiropas produktu drošuma ieviešanas forums	<p>Paaugstināta riska objektu kontrole/ projekts „Otrais kopīgais solāriju tirgus uzraudzības projekts” (2nd Joint Action Market Surveillance Action on Sunbeds).</p> <p>Kopumā Projekta īstenošanai tika paredzētas 77 darba dienas.</p> <p>Kontroles solārijos tika veikti līdz 30.09.2011.</p> <p>Sagatavotas solāriju pārbaudes formas un nosūtītas Projektu vadītājam līdz 30.11.2011.</p> <p>Saņemts PROSAFE gala ziņojuma projekts 2011.g. decembrī.</p>	06.11.2010.	Projektu tiks uzskatīts par pabeigtu, kad PROSAFE apstiprinās un nopublicēs gala ziņojumu (prognozēja mais termiņš 2012.aprīlis)
--	---	-------------	--

Sadarbības valsts	Līdzšinējās sadarbības jomas/ projektu nosaukums; divpusējās vizītes	Sadarbība sākta (datums)	Sadarbības projekts pabeigts vai to plānots pabeigt (datums)
8.3. Zaļu uzraudzības joma			
Pasākuma norise Norvēģijā - Oslo	Dalība apmācībās „Working across disciplines and borders – best practices to combat counterfeiting of medicines and to protect public health – 2 nd level training”	19.-20.05.2011.	Nav definēts

8.4. Vides veselības joma			
Pasākuma norise Beļģijā. Briselē	Eiropas Komisija - dalībvalsts ekspertu darba grupa par uzturvērtības un veselīguma norādēm (pārtikas produktiem)	2008. gads	Nav definēts
Pasākuma norise Somijā, Helsinkos, Eiropas Ķīmisko vielu aģentūrā	Eiropas Ķīmisko vielu aģentūras Riska novērtēšanas komiteja	2008.gads	Atkarībā no nacionālās nominācijas – nominācija līdz 2013.g. beigām
Pasākuma norise Beļģijā. Briselē, Vides Ģenerāldirektorātā	ES peldūdeņu kvalitātes pārvaldības direktīvas ziņošanas darba grupa.	2007.gads	Nav definēts
Pasākuma norise Dānijā, Kopenhāgenā, Eiropas vides aģentūrā	EIONET vides un veselības darba grupa	2009.gads	Nav definēts

8.5. Ārstniecības personu reģistrācija			
ES dalībvalstis	Rakstiska informācijas apmaiņa par ārstniecības personu profesionālo kvalifikāciju		Pastāvīgi

20.tabula. Inspekcijas starptautiskā sadarbība 2011.gadā.

9. Plānotās aktivitātes 2012.gadam

9.1. Prioritātes pamatfunkciju izpildei:

9.1.1. *Ārstniecības iestāžu kontrole - 1.darbības virzienam:*

- Ārstniecības iestādes un tās sniegto pakalpojumu pieejamības un darba organizācijas kontrole stacionārajās un ambulatorajās ārstniecības iestādēs, tajā skaitā, neatliekamās medicīniskās palīdzības pieejamība stacionārajās ārstniecības iestādēs;
- Ārstniecības iestāžu reģistrā paziņoto jauno ārstniecības iestāžu vai ar būtiskām izmaiņām iestāžu kontrole 6 mēnešu laikā pēc reģistrācijas;
- Ar veselības aprūpi saistīto infekciju profilakses un izplatīšanas ierobežošanas kontrole stacionārajās un ambulatorajās ārstniecības iestādēs;
- Imunizācijas pret vakcinācijas kalendārā iekļauto infekcijas slimību izpildes kontrole bērniem un pieaugušajiem vakcinācijas iestādēs.

9.1.2. *Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma uzraudzība un kontrole - 2.darbības virzienam :*

- Ar Nacionālo veselības dienestu līgumattiecībās esošo veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju darba organizācijas, t.sk. pakalpojumu pieejamības un primārās veselības aprūpes otro māsu darbības pārbaudes.
- No veselības aprūpes budžeta apmaksāto pakalpojumu uzskaites un apmaksas pamatotības pārbaudes: veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai izlietoto līdzekļu pamatotība; kompensējamo zāļu apmaksai izlietoto līdzekļu pamatotība.

9.1.3. *Veselības aprūpes kvalitātes un darbības ekspertīzes kontrole -3.darbības virzienam:*

- Ekspertīzes un pārbaudes mātes un bērna veselības aprūpes kvalitātes izvērtēšanai, izzinot mātes mirstības un zīdaiņu mirstības cēloņus un iespēju tos ietekmēt, pilnveidojot, uzlabojot veselības aprūpes pakalpojumus, sadarbībā ar profesionālajām asociācijām.
- Ekspertīzes un pārbaudes par darbnespējas ekspertīzes kvalitāti iespējami īsos termiņos, vērtējot un analizējot ilgstošas darbnespējas iemeslus, lai izvērtētu ietekmi uz sociālo budžetu un novērstu nevēlamo ietekmi, ievērojot darba devēja un pacienta intereses.

9.1.4. *Ārstniecības iestāžu, ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistra uzturēšana- 4.darbības virzienam:*

- Ārstniecības iestāžu, ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistru datu pārbaude un aktualizācija, atbilstoši ārstniecības iestāžu kontroļu rezultātiem.
- Nodrošināt Ārstniecības iestāžu, ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistra pieejamību, samazinot administratīvo slogu, veicot izbraukumus uz ārstniecības iestādēm ārstniecības personu pārreģistrācijas veikšanai.
- Pilnveidot Ārstniecības iestāžu un ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistru reglamentējošos normatīvos aktus un panākt saskaņotu prasību ieviešanu.

9.1.5. *Farmaceutiskās darbības uzņēmumu un zāļu aprites kontrole – 5.darbības virzienam:*

- Veicot aptieku uzraudzību, īpašu vērību pievērst aptieku pieejamības nodrošināšanai un farmaceitiskās aprūpes kvalitātei.

- Nodrošināt kompensējamo zāļu izplatīšanas un pieejamības uzraudzību.
- Veikt narkotisko un psihotropo zāļu aprites uzraudzību visos 2012.gadā kontrolējamajos farmaceitiskās darbības uzņēmumos.

9.1.6. Paaugstināta riska objektu kontrole - 6.darbības virzienam:

- Sociālās aprūpes iestāžu kontrole: visu bērnu sociālās aprūpes iestāžu kontrole, ievērojot politikas plānošanā izvirzīto bērnu veselības aizsardzības prioritāti; pieaugušo sociālās aprūpes iestāžu kontrole, ievērojot atsevišķu reglamentējošo prasību spēkā stāšanos 2013.gadā; veselības aprūpes pakalpojumi sociālās aprūpes iestādēs, ievērojot saņemto informācijas apjomu par neapmierinošu veselības aprūpi.
- Pirmskolas, vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu kontrole: ievērojot politikas plānošanā izvirzīto bērnu veselības aizsardzības prioritāti un ievērojot 09.11.2011. MK rīkojumu Nr.592 „Par Izglītības iestāžu uzraudzības un kontroles pasākumu samazināšanas plānu”; Ārstniecības iestāžu reģistrā iekļauto izglītības iestāžu medicīnisko kabinetu atbilstība prasībām.
- Solāriju studiju kontrole, ievērojot, ka prasības stājās spēkā nesen un nepieciešams pārlicināties par iepriekš uzdoto pasākumu izpildi.
- Leģionelozes profilakses un ierobežošanas pasākumi Inspekcijas uzraudzības objektos, it īpaši objektos, kur iespējams lielāks inficēšanās risks (piem., baseini, SPA centri u.t.t.).

9.1.7. Iedzīvotāju veselību ietekmējošo vides faktoru uzraudzība -7.darbības virzienam:

- Publisko dzeramā ūdens apgādes uzņēmumu kontrole, ievērojot īpašo normu piešķiruma beigu termiņus 2012.gadā un iepriekšējā perioda monitoringa rezultātus.
- Peldvietu kontrole, ievērojot jaunās normatīvā akta – MK 10.01.2012. noteikumi Nr. 38 „Peldvietas izveidošanas un uzturēšanas kārtība” prasības un akcentējot uzmanību uz peldvietu īpašnieku informēšanu par papildus prasībām informācijas sniegšanā iedzīvotājiem peldvietā saskaņā ar 2010.gada 6.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr. 608 „Noteikumi par peldvietu ūdens monitoringu, kvalitātes nodrošināšanu un prasībām sabiedrības informēšanai” 30.punktu, kas stājas spēkā 2012. gada peldsezonā un EK lēmumu par vienotiem simboliem peldūdeņu kvalitātes apzīmēšanai, kas šobrīd tiek ieviests nacionālajā likumdošanā ar noteikumu grozījumiem.
- Elektronisku publisko pakalpojumu nodrošināšana.

9.1.8. Kontrole ķīmisko vielu un ķīmisko maisījumu tirdzniecības, kosmētikas līdzekļu drošuma jomā- 8.darbības virzienam:

- REACH regulā noteiktās prasības "nav datu, nav tirgus" īstenošana veicot REACH regulas un Klasificēšanas, marķēšanas regulas prasību kontroli Eiropas ķimikāliju aģentūras koordinēto harmonizēto uzraudzības projektu ietvaros. (Regulu prasību izpildes uzraudzība ir augstākā prioritāte ķīmijas drošuma jomā ES.).
- Specifisko prasību un ierobežojumu noteiktai ķīmisko maisījumu grupai (biocīdiem, GOS, MTL) kontrole, lai īstenotu Eiropas Savienības mērķi samazināt nelabvēlīgo ietekmi uz cilvēka veselību un vidi.
- Kosmētikas līdzekļu lietu (drošuma novērtējuma) pastiprināta uzraudzība, īpaši pievēršot uzmanību kosmētikas līdzekļiem, kas paredzēti bērniem un grūtniecēm.

9.2. Pasākumi iestādes attīstībai 2012.gadā:

9.2.1. Kvalitātes vadība:

- Nodrošināt kvalitātes vadības sistēmas izstrādei, uzturēšanai un pilnveidei nepieciešamo darbību veikšanu digitālajā interaktīvajā portālā, nodrošinot visiem Inspekcijas darbiniekiem aktuālas informācijas pieejamību vajadzīgajā laikā un vietā;
- Pilnveidot ar klientiem saistītos procesus;
- Nodrošināt sabiedrības veselības jomas kontroli atbilstoši LVS EN ISO/IEC 17020 „Galvenie kritēriji dažādu veidu institūcijām, kas veic inspicēšanu” prasībām;
- Realizēt neatkarīgu, objektīvu auditu veikšanu saskaņā ar apstiprināto plānu.

9.2.2. Vienotās uzraudzības informācijas sistēmas izstrāde un ieviešana:

- Nodrošināt veselības nozares Vienotās uzraudzības informācijas sistēmas izstrādi un ieviešanu atbilstoši e-veselības ieviešanas plānam.

9.2.3. Personāla attīstība:

- Personāla attīstības jomā īpašu uzmanību plānots pievērst darbinieku juridiskajai apmācībai, kvalifikācijas celšanai un vadītāju apmācībai; kā arī profesionālu un lojālu darbinieku saglabāšana, motivēšana un attīstīšana.